

jan. 16 - jan. 31.

60.008

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I, Dém utca 5-7. Telefon: 100-400, 200-500
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. január 16.

bb 1. irodalmi eszpresszó a belvárosban

1 s/tm-lm fm

1965. január 16.

február közepén a belvárosban irodalmi eszpresszó nyílik az építők műszaki klubjának helyiségében /5., petőfi sándor utca 5./ minden vasárnap este nyolc órai kezdettel neves fővárosi művészek közreműködésével irodalmi műsorokat rendeznek az eszpresszóban. a megnyitón február 14-én „örök szenvedélyek,, címmel rendezik meg berek katalin és bitskey tiber előadóját. február 21-én „a nagy pillanat,, címmel sinkovits imre és kohut magda, február 28-án pedig „érosz és amor,, címmel mezei mária és mensáros lászló előadójára kerül sor.

az irodalmi estek műsorait szécsi lajos rendezi./mti/

..-

bb 2. rembrandt művei, olasz rajzok, spanyol és francia festmények, új szerzemények - 320 000 látogató járt tavaly a szépművészeti muzeumban - dr. garas klára főigazgató nyilatkozata az idei kiállítási programról

1 tf/tr-lm fm

1965. január 16.

rembrandt, greco, velázquez, goya, monet, renoir, leonardo, raffaello, delacroix, picasso neve szerepel többek között a szépművészeti muzeum ez évi kiállítási naptárában - közölte az mti tudósítójával dr. garas klára főigazgató.

- az érdekes program - hangzott a tájékoztató - a jövőben bizonyára még nagyobb számban vonzza majd a közönséget az ország legrangosabb képzőművészeti intézményébe. az elmúlt esztendőben, amikor toulouse-lautrec, csontváry, masereel, michelangelo műveiből, angol mezzotintokból, reneszanszkori magyar műkincsekből rendeztünk kiállításokat, muzeumunkat csaknem 320 000-en keresték fel.

/folyt.köv./

- 1 -

me

bb 2. /rembrandt művei...1.folyt./-lm

ezzel olyan új rekord született, amely mintegy tíz százalékkal magasabb a korábnál, 1963-ban ugyanis „csak”, 287.494 látogatónk volt. érdemes megemlíteni, hogy a Louvre csarnokaiban 1964-ben körülbelül 1.000.000-an jártak. a felszabadulás utáni kulturális fejlődésünket, az emberek művészi érdeklődésének fokozódását jól tükrözi a régebbi évek adataival való összehasonlítás is. például 1954-ben a mai nemzeti galéria és a szépművészeti múzeum gyűjteményeit együttesen alig több mint 120 000-en tekintették meg.

- rembrandt grafikáiból, jórészt rajzaiból rendezzük idei első kiállításunkat - mondotta dr. garas klára. - igen sok remekművet mutathatunk be, hiszen gyűjteményünknek ez a része különösen gazdag. utoljára csaknem egy évtizede szerepeltettünk rembrandt alkotásokat, akkor festményeket is láthatott a közönség. a felszabadulás 20. évfordulójára nagyszabású bemutatót állítunk össze a márványcsarnokban az utóbbi két évtized szerzeményeinek legjobb darabjaiból. közöttük felsorakoztatjuk greco, monet, renoir műveit. a válogatásban arra törekszünk, hogy az egyetemes képzőművészet minél több korszakát és valamennyi műfaját reprezentáljuk - az antik világtól napjainkig. jelentős esemény színhelye lesz budapest tavasszal: a reneszánsz kor kulturájáról nemzetközi művészettörténeti konferenciát hív össze a magyar tudományos akadémia. a rendezvényt egyidejűleg a szépművészeti múzeumban kiállítás nyújt izelítőt az itáliai reneszánsz vezéralakjainak - leonardo, raffaello és más jeles mesterek - művészetéből.

- nemzetközi rendezvényre kerül sor a nyár derekán: 16.-18. századi spanyol festészeti tárlatot nyitunk több külföldi képtár közreműködésével. a közönség elé kerül néhány velazquez - és goya-alkotás is. a kollekción túlnyomó többségében természetesen saját anyagunkat öleli fel, hiszen a budapesti spanyol gyűjtemény a madridi prado-é mellett Európában egyike a leggazdagabbaknak. delacroix-tól picassoig szemlélteti a 19.-20. századi francia festészet irányzatait az a kiállítás, amely a szépművészeti múzeum, a prágai és a berlini nemzeti képtár, valamint a drezdai intézmény közös rendezésében májusban indul európai körútra. a régóta tervezett tárlat prága, berlin és bratislava után októberben, a múzeumi napon idején érkezik budapestre.

- st. florian, a linz melletti kolostormúzeum „dunai iskola” című kiállításán 15. század végi és 16. század eleji festményekkel, szobrokkal és grafikákkal veszünk részt. olasz rajzaink egy része velencében szerepel azon a bemutató-sorozaton, amelyen korábban a varsói múzeum, a bécsi albertina és a leningrádi ermitázs vonultatta fel velencei mesterektől származó lapjait./mti/

-2-

bb 3. rövid telet jósolnak az ittmaradt költöző madarak - szürkegémek, borzas cankók vesztegelnek a fehértón

vid káltr szb ká

1965. január 16.

még mindig őszies képet nyújt a fehértóni madárparadicsom. a védett területre megjöttek ugyan az északi tenger partjáról a kékes dolmányú viharsirályok, amelyek utoljára költöznek délnek, de több jel arra mutat, hogy a madarak rövid telet várnak. biznak az enyhességben a pajzsos, vagy más néven borzas cankók. a mo-csaras réteken csapatosan járva kutatnak táplálék után. a korábbi években ilyenkor már régen afrikában voltak, gyakran egészen a fokföldig lenátolva. ugyancsak a rezervátumban tanyázik még néhány szürkegém. tisztogatják a tavakat, s a be nem fagyott viz-zekből szedegetik az ottmaradt, értéktelen halakat.

még nem tudni, milyen „meteorológusoknak”, bizonyulnak a veszteglő vándormadarak, de annyi bizonyos, hogy decembert és január első felét figyelembevéve, nem számítottak rosszul. /mti/

-.-

bb 4. olcsó ibusz-kirándulások zakopanéba

i tz/gk szb vg

1965. január 16.

az ibusz februárban és márciusban olcsó előidényárakon négy társasutazást szervez zakopanéba.

a társasutazás résztvevői hét és fél napot töltenek a lengyel siparadicsomban, de közben felkeresik krakkót is. zakopanéból autóbusszal tesznek kirándulást a morskie okóhoz, drótkötélpályán a kasproy-csucsra és siklóval a gubalowkára. azoknak a turistáknak, akik nem kívánják kihasználni a szízesi lehetőségeket, az ibusz könnyű turákat szervez. /mti/

-.-

bb 5. népi ellenőrök vizsgálata az óbudai házgyár építésénél

i di/tm szb zs

1965. január 16.

az eddiginél gyorsabb ütemű, megfeszített munkára van szükség az óbudai házgyár építésénél, ha a tervezett határidőt be akarják tartani az építők - közöttük az illetékesekkel a népi ellenőrök, akik a lakásfejlesztési terv eddigi előirányzatainak teljesítésével foglalkozó vizsgálat részeként folyamatosan figyelemmel kísérik a budapesti házépítő kombinát sorsát. decemberi tapasztalataik alapján rámutattak, hogy 1964-ben 20 millió forint értékű munkával maradtak el a kivitelezők az eredetileg elfogadott beruházási programtól. /folyt.köv./

- 3 -

bb 5. /népi ellenőrök... 1. folyt./- szb

az adósság a termelés megindulása szempontjából legfontosabb részlegek, a kavicsosztályozó, a cementtároló és a betongyár munkálatainál a legtetemesebb. emiatt csak többhónapos késéssel kerülhet sor a szovjetunióból határidő előtt szállított gépek és berendezések szerelésére.

az elmaradást az okozta, hogy az illetékesek nem készültek fel időben a feladat megoldására. nem teremtették meg a zavartalan munka feltételeit, s ráadásul jelenleg is túlzott derűlátással ítélik meg a helyzetet, - hangsúlyozták a népi ellenőrök, akik kiszámították: ahhoz, hogy a tervezett időben megkezdődjék a próbaüzem, 1965-ben nagy kötelezettségnek kell eleget tenniük az építőknél. a feladat megoldását alaposan megnehezíti, hogy az adósság törlesztéséhez 400-500 építőipari és technológiai szerelő, szak- és segédmunkás egyidejű tevékenységére lenne szükség. különösen nagy erőfeszítéseket kell tenni akkor, ha a házgyár próbaüzemelését az előrehozott, szeptemberi időpontban kívánják megkezdni.

a népi ellenőrök tájékoztatták az érdekelteket tapasztalataikról, s nyomatékosan felhívták figyelmüket: mérjék fel gondosan a tennivalókat, s a legapróbb részletekig hangolják össze a különböző szakemberek tevékenységét. csak jó munkával, szigorú ellenőrzéssel és az erők összefogásával pótolhatják a múlt évi mulasztásokat, adhatják át rendeltetésének a budapesti házépítő kombinátot, s kezdhetik meg ezzel egyidejűleg a kelenföldi új lakótelep építését. /mti/

--

bb 6. beérett a pirosretek kurdon

vid ká/sk szb ká

1965. január 16.

a kurdi új élet sz üvegházában beérett a korai pirosretek. a primőrből a hét végéig 1500 csomót szállítottak el, s a következő tíz napon még ugyanennyit küldenek a boltokba. a szövetkezet téli-kertjében hatodik levelét bontja a retkek közé ültetett korai fejessaláta. ebből a vitamindus primőrből 20 000 fejet szednek februárban. /mti/

--

bb 7. anol a lakosság 30 százaléka gyermek - sürgős tanterem-építések az új lakótelepeken

i ni/gk szb zs

1965. január 16.

a budapesti iskolánálzat fejlesztésének elmúlt négy évi eredményeiről és az idén megvalósuló új létesítményekről ad számot a fővárosi tanács oktatási osztályának tájékoztatója. /folyt.köv./

- 4 -

Me

bb 7. /anol a lakosság... 1. folyt./- szb

a jelentés szerint a második ötéves tervben eddig 260 általános iskolai és 44 gimnáziumi tanterem épült budapesten, részben a tanácsok pénzügyi kereteiből, részben a nagyobb építkezések járulékos beruházásaként. az idei tennivalók azonban nagyságrendben lényegesen meghaladják az utóbbi évek iskolaépítési feladatait: 1965-ben csaknem fele annyi általános iskolai tantermet kell létrehozni, mint az elmúlt négy évben összesen. a tervezett 124 osztályterem kétnarmada az új lakótelepek gyermekeinek készül. egy korábbi vizsgálat ugyanis megállapította, hogy amíg budapest egész területét számítva, a gyermekek arányszáma az összes lakosságnak nem egészen 20 százaléka, addig az új településeken a gyermeklétszám meghaladja a helyi népesség 30 százalékát. ezt a körülményt figyelembe véve Óbudán, a bécsi uti lakótelepen, az üllői uti építkezés 4-es ütemében, továbbá Kőbányán a harmat utcai új lakónegyedben egy-egy 12 tantermes iskolát emelnek; Kispesten a Vöröshádegy uti lakótelepen 24 osztályterem épül, Zuglóban a Kacsón Pongrác uti telep 16 tantermes iskolával gyarapszik. Óbudán, a 7. és a 15. kerületben a fővárosi tanács hoz létre összesen 36 új tantermet. /mti/

--

bb 8. levegőztetik a hortobágyi halastavakat

vid ká/tr szb ká

1965. január 16.

néhány napja befagyott az összesen 7 000 holdnyi területű hortobágyi halastavak viztükre, 10-12 centiméter vastag jégpáncél alá kerültek a halak. az őszi lehalászás után már betelepítették a tavak egy részét, s az ottlevő pontyoknak most friss levegőre, elegendő oxigénre van szükségük. nagy munkában vannak a hortobágyi halászok: lékelik, levegőztetik a tavakat és friss vizet szivattyuznak a tiszából. /mti/

--

Me

- 5 -

bb. 9. a „Legbátrabbak,, tuljutottak a vizsgakon - félidőhöz érkeztek az egyetemi hallgatók

i fe/tm/gy/zs

1965. január 16.

az egyetemeken és főiskolákon szünetelnek az előadások; a hallgatók ezekben a hetekben vizsgáznak az első félév anyagából. a hivatalos vizsgaidőszak a nappali tagozatokon január. az esti és levelező tagozatokon szintén január elején kezdődtek meg a vizsgák, s általában február közepéig fejeződnek be.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen ezekben a napokban csaknem 5 000 hallgató ad számot felkészültségéről. a kollokviumi időszak január végéig tart, csupán a mérnöki kar nappali tagozata v. évfolyamának hallgatói tehetnek vizsgát február 5-ig és az esti, illetve levelező tagozatok hallgatóinak vizsgaidőszaka tolódik ki februárra.

a budapesti műszaki egyetem mintegy 11 000 hallgatója január végéig körülbelül 55 000 - 60 000 vizsgát tesz le, s csupán egyes évfolyamok hallgatói - ahol az átlagosnál több a vizsgatárgy - számolhatnak be február 6-ig.

az ötvös Loránd tudományegyetem bölcsész-karának 44 tanszékén szintén „vizsga-nagyüzem,, van. a kétezer nappali hallgató január végéig, a 2 300 esti, illetve levelező hallgató pedig február 15-ig - különösen indokolt esetben február 28-ig - vizsgázhat az első félév anyagából.

a természettudományi karon már december végén megkezdődtek a vizsgák. az eddigi tapasztalatok szerint a „legbátrabbak,, a második és a harmadik évfolyam hallgatói; legnagyobb százalékban ugyanis ők jutottak túl a félévi vizsgákon.

a jogi karon a nappali tagozat 620 hallgatója, az esti és levelező tagozat 1 600 hallgatója ad számot január végéig felkészültségéről. a kar vezetői azokból a tantárgyakból, amelyeknek írásos tananyagát - a jegyzeteket, könyveket - a hallgatók későn kapták kézhez, a vizsgaidőszak befejezését későbbi időpontban állapították meg. ettől függetlenül a második félév előadásai a nappali tagozaton február 1-én, az esti és levelező tagozaton március 1-én kezdődnek meg./mti/

8.05/-n

9.15/

..

-6-

se

bb. 11. a legfelsőbb bíróság állásfoglalásai gyermektartásdíj megállapításával kapcsolatban

i bc/tm/gy/zs

1965. január 16.

a legfelsőbb bíróság polgári kollégiuma a gyermektartásdíj fizetési kötelezettséggel kapcsolatban több elvi jelentőségű kérdésben foglalt állást.

az érvényben levő rendelkezések szerint - ha a szülők nem egyeznek meg - tartásdíjként legalább olyan összeget kell megállapítania a bíróságnak, amely eléri a fizetésre kötelezett személy átlagos keresetének, jövedelmének 20 százalékát. a rendelkezések gyakorlati alkalmazásánál azonban vitás kérdések merültek fel, s ez tette szükségessé a kollégium legújabb állásfoglalását. az egyik ilyen kérdés az volt, hogyan kell meghatározni a gyermektartásdíj összegét, ha a tartásra köteles személy mezőgazdasági termelészövetkezeti tagja.

a kollégium megállapította: a tartásdíj alapjául szolgáló átlagkereset megállapításánál a termelészövetkezettől járó jövedelemrészesezésen - munkaeység-értéken és földjáraadékon - kívül figyelembe kell venni a háztáji gazdaságból eredő, valamint az esetleges egyéb jövedelmet is. a termelészövetkezettől járó jövedelemrészesezésnél általában az előző évi zárszámadásból kell kiindulni, de figyelembe lehet venni a folyó gazdasági év reálisan várható eredményeit is.

a legfelsőbb bíróság polgári kollégiumának egy korábbi állásfoglalása szerint ha találmányi, illetve ujitási díjak a feltaláló és az ujitó részére rendszeresnek minősülő, jövedelem szerű bevételt biztosítanak, azokat a gyermektartásdíj megállapításánál figyelembe kell venni. a kollégium legújabb állásfoglalásában megállapítja: a találmányi és ujitási díj gazdasági előnyeit az együttélő családban a gyermek rendszerint akkor is élvezi, ha a díj nem rendszeres, hanem alkalmoszerű, vagy éppen csak egyszeri juttatás. indokolt tehát a gyermeket az egyszeres találmányi és ujitási díjból részesíteni akkor is, ha a szülők nem élnek együtt családi közösségben. különösen indokolt ez, ha a tartásdíj összege egyébként nem fedezi a gyermeknek azokat a szükségleteit, amelyeket a családjogi törvény szem előtt tart. az egyszeres juttatásként kapott találmányi és ujitási díjat azonban ilyen esetben is csak akkor lehet figyelembe venni, ha a kötelezett kerestéhez viszonyítva jelentősebb összegű./folyt. köv./

8.10/-n

9.15/

-7-

se

bb. 11. / a legfelsőbb bíróság.... 1. folyt./ gy

a gyermek az ilyen találmányi és ujtási díjból egyszeri juttatásra tarthat igényt. a juttatás meghatározásánál egyrészt a gyermek szükségleteit, másrészt a találmányi és ujtási díj összegét, valamint a fizetésre kötelezett kereseti, jövedelmi viszonyait és vagyoni helyzetét kell figyelembe venni.

állást foglalt a kollégium a szokásosot különösen meghaladó, nagyobb keresetű, jövedelmi személy gyermektartásdíj fizetési kötelezettségével kapcsolatban is. a családjogi törvény szerint a fizetésre kötelezett személy anyagi viszonyainoz képest a gyermeket mindazzal köteles ellátni, ami a megélhetéshez szükséges, beleértve a nevelés és a szükséges taníttatás költségeinek viselését is. ha ilyen keresetű, jövedelmi személyt köteleznek tartásra, előfordulhat, hogy a családjogi törvényben meghatározott igények maradéktalan kielégítéséhez nincs szükség a kereset, jövedelem 20 százalékára. ezért, ha az ilyen arányú tartásdíj lényegesen meghaladná a gyermeknek a törvény szerint kielégítendő szükségleteit, ettől a mértéktől kivételesen el lehet térni./mti/

bb. 10. szegediesen beszélnek foktón - tanulmány öt falu temetőjének fejfáiról - érdekes megállapítások a bács megyei népkutató-honismereti kör évkönyvében

vid j/gy/fm

1965. január 15.

az eddigi legérdekesebb évkönyvét adta ki a napokban a bács megyei népkutató-honismereti kör kollektívája. a csaknem 50 oldalas füzet foktói község történetét, népművészetének fejlődését és antropológiáját közli. az árpád-kori falu néprajzi szempontból a duna-tisza köze egyik legfontosabb települése. szerencsésen átvészelte a nagy történelmi csapásokat, s lakói mostanáig megőrizték az ősi hagyományokat, szokásokat. a törökidulás idején a szegedi szandzsákhöz csatolták a falut, s éppen ennek a hosszabb kapcsolatnak tulajdonítható, hogy - mint a kutatók megállapították - a foktóiak szegediesen beszélnek.

//folyt. köv./

8.40/-n

-8-

9.15

bb. 10. / szegediesen beszélnek.... 1. folyt./ gy

még ma is élő népművészeti ág foktón a fejfa-faragás. jelenleg ötven foglalkoznak ezzel szakmájuk mellett. a fejfákat az összehasonlítás végett négy környékbeli község - dunapataj, ordas, uszód és dunaszentbenedek - temetőiben is tanulmányozták. száz régi és új fejfáról fényképet is készítettek. a sirjelzők egyike-másika valóságos népművészeti remekmű. a fejfákat osztályozták: a faragómesterek bemondásai alapján tulipános, csillagos, piramis és uszódi formájú fejták vannak. a foktói temetőben a tulipános, gombosfejű, török eredetű fejfa az „uralkodó”, a legősibb a faluban. ezeket olyanra faragják, mintha ki nyílt tulipánok lennének egymásra rakva./mti/

bb. 12. új magyar elektronikus műszer az állatok szervezetébe került fémtárgyak megkeresésére

i tz/tr/gy/vg

1965. január 16.

a vasuti inditótárcsánál kisebb korong és egy táskarádióméretű, vállra akasztható doboz: a laikus szemlélő számára ebből áll az új magyar elektronikus műszer, amellyel eddig menthetetlenül pusztulásra ítélt állatokat lehet megmenteni az életnek.

szakemberek szerint minden száz szarvasmarha közül átlag hetvennek az életét veszélyezteti valami olyan tü, szög, törött késdarab, vagy egyéb fémtárgy, amely legelés közben jutott a szervezetbe. nagyrésztük így is „békés öregkort”, ér meg, de elég gyakran okoz az idegen fémdarab olyan belső sérüléseket, amelyeket a nem egyértelmű tünetekből nagyon nehéz felismerni, tehát gyógyítani is, és az állat elpusztul. a röntgenezés ilyen esetekben eléggé körülményes. nemcsak azért, mert nem mindig lehet az állatot idejében elszállítani a röntgenkészülékhez, hanem azért is, mert például egy hatalmas termetű tehenyészika, vagy tehén testét csak különlegesen erős röntgensugárral lehet átvilágítani.

/folyt. köv./

8.44/-n

-9-

9.30
P-c'

bb. 12. / uj magyar elektronikus.... 1. folyt./ gy

az uj magyar muszer - a csanda-zalavári-molnár-petrikovits-féle fémkutató család legujabb tagja - éppen ezeken a nehézségeken segít. olyan könnyű, hogy az állatorvos akár állandóan magával hordhatja, s ugyanakkor olyan érzékeny, hogy pillanatok alatt még a gombostűt is megtalálja az állat szervezetében. mivel pedig a fémtárgynak a méreteit és pontos elhelyezkedését is meg lehet vele állapítani, a muszer „helyszíni vizsgálata”, után már nincs akadálya az esetleg életmentő műtét elvégzésének.

a muszer érzékenységét - jelenlegi formájában - kifejezetten az állatgyógyászat igényei szerint szabályozták, elvi megoldása azonban módot ad ennek az érzékenységnek akár többszörözésére is./mt1/

..

bb. 13. az idén uj köntöst kap a tihanyi apátsági templom

vid lk/gy/ki

1965. január 16.

a tihanyi apátsági templom külsejét az országos műemléki felügyelőség az idén rendbehozatja. a szakemberek a helyszíni szemlét már megtartották és úgy határoztak, hogy az idegenforgalmi főszezonig uj köntöst kap a templom, megjavítják a tetőzetét is. környékéről eltávolítják a légvezetékeket és a templomot megvilágító reflektorokhoz földalatti kábeleken juttatják el a vilamosenergiát./mt1/

..

bb. 14. célszerűbb, kényelmesebb lakberendezési tárgyak készítése, a butoripar legfőbb feladata

i sz/tr/gy/vg

1965. január 16.

a gyártmányfejlesztés áll a butoripar idei tervfeladatainak középpontjában. a modern és a hagyományos butorokkal kapcsolatos, több éven át tartó vita már eldőlt, a vásárlóközönség az ugynevezett modern, könnyebb, variálható simafelületű butorokat keresi. ezek képezik egyébként a forgalomba kerülő lakberendezési tárgyaknak már több mint a felét. a butoripar az előző években kialakított uj gyártási módszerekkel eljutott ahhoz, hogy az eddiginél célszerűbb, praktikusabb lakberendezési tárgyakat gyártson.
/folyt. köv./

8.50/-n

-10-

930

Pud

l

bb. 14. /célszerűbb, kényelmesebb.... 1. folyt./ gy

ujabban nemcsak a központi gyártásvezető iroda feladatkörébe tartozik a gyártmányfejlesztés, hanem maguk a vállalatok is intenzíven foglalkoznak ezzel és ez évben többféle butortípus első sorozatát készítik el. az a cél vezette a tervezőket, hogy funkcióiknak jobban megfeleljenek az egyes lakberendezési tárgyak. ezért terveztek kényelmesebb kárpitozott butordarabokat, uj rendezésű lakószoba berendezést és a régebben épült lakások előszobáiba másfél emeletes szekrényt. a több holmi befogadására alkalmas másfél emeletes garderoob szekrény kis sorozata már készül a tiszta butoripari vállalatnál.

az ipar dolgozói a gyártmányfejlesztési törekvések megvalósításánál jó segítőtársakra találtak a kereskedelem szakembereikörében. a belkereskedelemmel már egyeztették az uj típusokkal kapcsolatos elképzeléseiket, s a kereskedelem kijelölte azokat a butoráruházakat, ahol az uj gyártmányok forgalomba kerülnek. ott ugyanis közvéleménykutatást kívánnak folytatni.

ez évben a könnyűipari minisztériumhoz tartozó vállalatok egymilliárd százhuszmillió forint értékű butort készítenek 6.3 százalékkal többet, mint 1964-ben. számottevő beruházás az idén nem áll a gyárak rendelkezésére, s ezért a feladatuk az, hogy az előző években bevezetett uj technológiákat jobban hasznosítsák.

a kárpitozott butorok hiányának megszüntetésére ujból egy meglevő épület átalakításával uj kárpitos üzemet rendeznek be, ahol áprilisban kezdődik meg a munka ebben az üzemben évente 30 millió forint értékű terméket, elsősorban rekamlét, heverőt gyártanak. már ebben az évben is a tavalyinál 10 százalékkal több kárpitozott butor kerül az üzletekbe./mt1/

..

8.654/-n

-11-

930
Pud

l

bb. 15. tápoldatban termesztik a szegfűt

vid ká/sk/gy/la

1965. január 16.

schendl tamás, a győr megyei tanács kertészeti felügyelője, otthonában is szívesen kertészkedik. maga szerkesztette 120 négyzetméter alapterületű csővázas hajtatóházában új termesztési eljárásokat próbál ki. az amerikai szegfű hozamát például megduplázta. korábban egy törököt virágot szedett, most 13-14 szál virágot is hoz egy-egy fő. vírusmentes szaporító anyagot válogat ki továbbtermesztésre, és vízben oldott műtrágyával öntözi a növényt. ezt módszerét már a győri kertészeti vállalat hajtatóházaiban is alkalmazzák.

schendl tamás most rátért a szegfű tápoldatos termesztésére. kísérletei azt bizonyítják, hogy ez a termesztési mód olcsóbb, a tövek nagyobb és több virágot hoznak. a szaporító anyagot szénsalokban dugványozza el és perforált vékony pvc csőrendszerrel juttatja a tápoldatot a növény gyökeréhez. kísérleteket folytat a paradicsom és paprika szénsalokban történő termesztésével is./mti/

bb. 16. tanévnyitás a mezőgazdasági mérnökképző intézmények levelező tagozatán

i le/gy/ká

1965. január 16.

az agrártudományi egyetem, a három agrártudományi főiskola, valamint a kertészeti és szőlészeti főiskola levelező tagozatán - tekintettel a mezőgazdasági termelés idényjellegére - most, január közepén nyílt, illetve nyílik meg az új tanév. az első évfolyamon 830-an, a tavalyinál valamivel többen kezdték meg egyetemi szintű tanulmányaikat.

a mezőgazdasági dolgozók nagy tanulási kedvét jelzi, hogy az 5 agrárfelsőoktatási intézményben 2.5-szer annyian jelentkeztek, mint ahány hely volt.

/folyt. köv./

8.58/-n

-12-

9.30
P-e

bb. 16. /tanévnyitás.... 1. folyt./ gy

különösen nagy volt az érdeklődés az agrártudományi egyetem mezőgazdasági gépészmérnöki kara és a kertészeti és szőlészeti főiskola iránt; mindkét intézménynél minden egyes helyre több mint háromszor pályáztak. a felvételi vizsgákon a jelentkezőknek mintegy 60 százaléka felelt meg, s közülük csaknem mindenkit, felvettek, aki mezőgazdasági munkaterületen dolgozik.

az agrártudományi egyetem és a főiskolák levelező tagozatán az idén tanulnak először felsőfoku technikumokból kikerült szakemberek. a mezőgazdasági felsőfoku technikumok tavaly végzett hallgatóinak egyharmada jelentkezett továbbtanulásra, s a 400 jelentkező közül több mint 300-at vettek fel./mti/

..

bb. 17. Lényeges javulás a baromfi-husellátásban, végleges megoldás előtt a tojásprobléma - hibrid baromfit kapnak a háztáji gazdaságok is - 92-94 millió naposcsibét keltenek ki ez évben a keltető állomások

1965. január 16.

i cs/tr/gy/ká

a baromfitenyésztés már évek óta a gyors iramu, egészséges fejlődés jellemezte, de a nagy változást az 1964-es esztendő hozta meg, elsősorban az ugynevezett hibridizálási program ki-szélesítése révén. morvai istván, a földművelésügyi minisztérium kiséllattenyésztési osztályának vezetője tájékoztatásul elmondotta, hogy 1964-ben a vágóbaromfi és a tojásellátásban egyaránt túlteljesítették az előirányzatokat. a termelőüzemek vágóbaromfiból kéreken 900 vagonnal, tojásból pedig 185 millióval többet adtak át az állami és szövetkezeti kereskedelemnek, mint amennyit a terv előírt. a nagyarányú felfejlődésnek a gépi keltetés, továbbá a korszerű nevelőépületek, berendezések, valamint a gyári tápos keveréktakarmányok elterjedése adott alapot. jellemző például, hogy a gépi keltetés volumene az utóbbi öt év alatt több mint háromszorosára nőtt, s 1964-ben - vegyes-baromfiból csirkeegységben számítva - elérte a 74 milliót, az 1965-ös előirányzat pedig 92-94 millió.

/folyt. köv./

9.00/-n

-13-

9.30
P-e

bb. 17. /lényeges javulás a baromfi.... 1. folyt./ gy

a hushibrid naposcsibékből a mezőgazdasági termelőüzemek tavaly hárommilliót kaptak, az idén 5.5 - 6 millióval számolhatnak. a tojóhibrideknél valamivel lassabb a fejlődés: a tavalyi 600 000 naposcsibe helyett az idei évre 650 000-et irányoztak elő.

az elmúlt évben a vágóbaromfi ellátás általános javulásán belül számottevő a fejlődés a hizottliba és a libatermék el-
ltást illetően. ugyancsak erős „felfutás”, volt tapasztalható a pulykatenyésztésben. ez utóbbinál azonban a felvásárlás és a feldolgozó ipar gyorsabb ütemű fejlesztésére van szükség. kedvezőnek mondható a baromfitenyésztő nagyüzemek gazdaságossági mérlege is. a korábbi évekéhez képest észrevehetően megrövidült a nevelési és a hizalási idő, növekedett a vágóra kerülő baromfifélék átlagsúlya, ugyanakkor csökkent az egységnyi súlygyarapodásra felhasznált takarmánymennyiség.

a vágóbaromfi és tojásellátás folyamatosságát illetően még sok a tennivaló. az őszi élőbaromfi- és a tavaszi tojásdömping helyett egyenletes, a fogyasztói igényeknek megfelelőbb ütemezésű, minőségben is jobb ellátásra kell most törekedni. ezt a problémát azonban csak fokozatonként lehet megoldani: elsősorban - a nagyüzemekben és kisüzemekben egyaránt - az elhelyezés és a takarmányozást kell tovább javítani, illetve a speciális fajták igényeinek, hasznosítási irányának megfelelően finomítani.

igen jó eredményekkel biztat a tojásellátásban - különösen az őszi és téli tojásstermelés javításában - a hibridakciónak a háztáji gazdaságokra történő kiterjesztése. a szakértők véleménye szerint a háztáji gazdaságok többnyire vegyes hasznosítású állományát érdemes fokozatosan kicserélni hibridekkel. a tapasztalatok szerint ugyanis az áprilisban keltetett nick-cick jércék 80-85 százaléka már szeptembertől fogva rendszeresen tojik. ez 20-30 százalékkal haladja túl az egyébként kifogástalan minőségű vegyeshasznú állományok őszi-téli tojásstermelését. az elmúlt évben a főváros területén működő háztáji gazdaságokon kívül bács megyében, harta, tolna megyében szekszárd, pest megyében tököl, baranya megyében pedig baksa község háztáji gazdaságot látták el hibridcsibével és - a szerződéseknél megfelelően - nevelő keveréktakarmánnyal, illetve tojótáppal.
/folyt. köv./

9.10/-n

-14-

le

930

Po

bb. 17. / lényeges javulás a baromfi.... 2. folyt./ gy

a keltető állomások és a helyi termelőszövetkezetek szakemberei állandóan segítettek szaktanáccsal a háztáji hibridtenyésztőket. és az eredmények megfeleltek a várakozásnak: a kísérleti céllal kihelyezett 30 000 naposcsibével a háztáji gazdaságok megbizonyították, hogy költséges gépi berendezések nélkül is nagymértékben lehet növelni a hozamokat. a tervek szerint az idén megkíséreljük a háztáji hibridállományt: a következő hónapokban 60 000 hibrid naposcsibét adnak át a kijelölt körzetek háztáji gazdaságainak./mti/

..

bb. 18. felszabadulási matematikai verseny szabályokban

vid j/gy/fm

1965. január 16.

a szabolcs-szatmár megyei tanács művelődésügyi osztálya - hazánk felszabadulásának 20. évfordulója tiszteletére - általános iskolai matematikai versenyt hirdetett. a versenyben az általánosiskolák 5-8 osztályos tanulói vesznek részt. osztályonként egységes feladatot kell megoldaniok. pontozásos alapon az osztályok legjobbjai előbb körzeti versenyen mérik össze tudásukat. az első három helyezett tovább jut a járási, majd az ott kiválóan szereplő tanulók a megyei döntőre, amelyet március 15-én rendeznek meg. az iskolai, körzeti, járási és megyei versenyeken helyezést elért tanulókat az április 4-i iskolai ünnepeken megjutalmazzák./mti/

..

bb. 19. tavaly 15 millió forintért vásároltak könyveket pest megyében

vid gő/gy/fm

1965. január 16.

pest megyében tavaly a megye könyvtárjai mintegy 15 millió forintos forgalmat bonyolítottak le, s ez azt jelenti, hogy a megye minden lakosára csaknem 20 forint értékű könyvvásárlás jut. jó eredménnyel zárultak a hagyományos őszi falusi könyvhetek is. két hónap alatt 2.6 millió forintért vásároltak olvasnivalót a házi könyvtárak számára.

nagy sikere volt az író-olvasó találkozókknak, valamint az irodalmi vetélkedőknek is. a könyvhetek alatt tervezett hatvan író-olvasó találkozó helyett nyolcvan rendezvényre került sor és több járásban rendeztek irodalmi „ki mit tud”, vetélkedőt. a rendezvények résztvevőinek száma meghaladja a tizenkétezeret./mti/

..

9.16/-n

-15-

le

930

Po

bb. 21. az erők és a beruházások fokozott koncentrációja az építőipar idei tervében.

i sb/lk/gy/vg

1965. január 16.

az ország építőiparának az idén is lényegében annyi munkát kell elvégezni, mint tavaly. az előirányzat alig két százalékkal nagyobb, a feladat mégis nehezebb. a termelés előírt növekedését teljesen a termelékenység emelésével kell biztosítani, s egyúttal a korábbinál jóval gazdaságosabb és jobb minőségű munkát kell végezni. az idén már az ország építési feladatainak csaknem 40 százalékát az építésügyi minisztérium vállalataira bízták. a többi munkákat a közlekedés- és postaügyi minisztérium és a tanácsok építési vállalatai, az építőipari szövetkezetek, a különböző népgazdasági ágak házilagos építőrészlegei és a saját házépítők végzik el.

az idei terv az erők és a beruházások fokozott koncentrációját s így elsősorban az építés alatt álló, régi beruházások munkálatainak a meggyorsítását írja elő. az ém vállalatai az értéknél feletti beruházásoknak mintegy 50 százalékát az idén befejezik, s már csak az összes feladat 15 százaléka lesz újonnan kezdődő beruházás. az idén csaknem 90 kiemelt beruházás munkálatait gyorsítják. többek között fejlesztik a székesfehérvári könnyűféművet és az almásfüzitői timföldgyárat. sürgős és fontos feladat a papírgyárak korszerűsítése, a borsodi vegyipari kombinát pvc-gyáranak bővítése, a szálhalombattai kőolajfinomító és a dunamenti hőerőmű építése is. a jelentősek közül még az idén be kell fejezni az almásfüzitői timföldgyár bővítését, s magyar viscosa művek danulonüzemének, a nyíregyházi konzervgyárnak és a budapesti házgyárnak az építését, valamint a magyar kábelművek és a ruggyantaárugyár rekonstrukciós munkáit.

az ém vállalatok ebben az évben - a múlt évről athúzódóval együtt - több mint 19 000 lakást adnak át. a jövő évi átadások előkészítésére pedig még az idén hozzáfognak további 13 500 lakás építéséhez is. ezenkívül a belkereskedelemnek mintegy 100 millió forinttal több munkát végeznek. többek között a balaton mentén soronkívül építenek campingtáborokat, összesen 38 000 vendég részére. a mezőgazdaság kérésére pedig a szüretig több mint 100 000 hektoliter elhelyezésére építenek beton bortárolót. az építésügyi minisztérium a hét végéig tervtárgyalásokon ismerteti az idei feladatokat a vállalatokkal. a megbeszélések alapján a vállalatok részletes műszaki, szervezési és takarékosági intézkedési tervek kidolgozásával készítik elő az előirányzott feladatok teljesítését./mti/

9.22/-n

-16-

10.10

bb. 20. „turista takarékkönyvek, - világgjáró tsz-tagok

vid/j/rj fm

1965. január 16.

szolnok megyében is mind népszerűbbek a külföldi társas- és egyéni utazások. az elmúlt esztendőben tízezer ember járt európa különböző országaiban és a tengerentúlon. a legnépszerűbbek tavaly a szovjetunió-beli, a romániai, a bulgáriai, a csehszlovákiai és az olaszországi utazások voltak. sokan keresték fel a fekete- és a keleti-tenger partját. az utazóknak mintegy fele falusi termelőségű szövetkezeti, állami gazdasági dolgozó volt. karcagon, kunszentmártonban, kisujszálláson, mezőtúron például külön „turista takarékkönyvekbe, gyűjtötték össze az utazáshoz szükséges pénzt a tsz tagok. több mint 300 szövetkezeti gazda utazási költségét a közös alapból fedezték a termelőségű szövetkezetek. az idén még nagyobb az érdeklődés a társas- és egyéni utazások iránt. a meszöv az ibusz szal karöltve falusi utazási irodákat állít fel a megyében, amelyek közvélemény-kutatásokat végeznek, és segítik az utazások előkészítését, illetve lebonyolítását. /mti/

..

bb. 22. Lehet-e hőmérővel karsztvizet találni? - érdekes kísérletek a padragi bányában

vid/lk/rj ki

1965. január 16.

a közép-dunántúli szénbányászati trösztnél érdekes kísérlet-sorozatot végeztek a munka eredményességét veszélyeztető ősi bányászellenesség, a földalatti karsztvizek felkutatására. a bányamérnökök a miskolci nehézipari műszaki egyetem és a tatabányai szénbányászati tröszt szakembereivel közösen próbálták felderíteni hol van nagyobb víztömeg a földalatti, természetes tárolókban. a kísérletek lényege az volt, hogy hőmérővel akarták megállapítani, hol helyezkednek el azok az üregek, ahonnan nagyobb mennyiségű vízbetörésével lehet számolni. a feltételezés szerint ugyanis a karsztvíz hidegebb a tárolókban, így a mérsékelt hőmérsékletének csökkenéséből következtetni lehet, milyen irányból fenyegeti vízbetörés a bánya munkahelyét.

/folyt.köv./

9.30/-n

-17-

10.10

bb. 22. /lehet-e hőmérővel karsztvizet.....1. folyt./rj

a hőmérős szondákat a padragi bánya üzemben próbálták ki. itt a kísérletezésre kiszemelt vágatokból 2-3 méter mély lyukakat furtak a szénréteget fedő, víztároló mészkőbe. a próbák során 0.5-2 celsius fokos hőmérsékleti eltéréseket észleltek. a kísérletek kiértékelése után a kiszemelt helyeken kutatófurásokat mélyítenek, amelyekkel végörvényesen eldöntik, tényleg a karsztos eredetű víz jelenlétét sikerült-e kimutatni a hőmérővel./mti/

..

bb. 23. befejező szakaszához érkezett a 400 ágyas pécsi klinika építése, megkezdődött az elméleti intézet kialakítása, kóball-ágyut kap a szülészet

vid/lk/rj ki

1965. január 16.

a pécsi orvostudományi egyetem 65 millió forintot költ az idén új létesítményekre, valamint felújításra, korszerűsítésre.

e tekintélyes összegből csaknem ötven milliót használnak fel az új egyetemi város építésének folytatására. a baranya megyei építőipari vállalat dolgozóinak kezényomán itt emelkedik pécs egyik legimpozánsabb épülete. a tizenegy szintes, 400 ágyas klinika építése befejező szakaszához érkezett. a kívül kerámia-lapokkal borított t-alakul épületóriás ezernyi helyiségében szerelők, burkolók, festők készítenek, szépítik a betegszobákat, vizsgálókat, műtőket, laboratóriumokat, tantermeket. olyan ütemben kell dolgozni, hogy a gyógyítás legkorszerűbb eszközeivel felszerelt egészségügyi intézményt egy év múlva, 1966 elején átadhassák rendeltetésének.

a klinikai tömb szomszédságában készül a gazdasági igazgatóság háromszintes székháza. itt helyezik el a műhelyeket, raktárakat, irodákat, továbbá a transzformátorházat. a gazdasági igazgatóság épülete ez év közepére elkészül. új munkaként megkezdődött az orvostudományi egyetem elméleti intézetének kialakítása is az új egyetemi negyedben. erre a célra a zrínyi tisztképző iskola egykori épületét alakítják át, bővítik ki. a hatalmas épületkomplexumban tizenhárom elméleti intézet kap helyet.

/folyt.köv./

9.33/-n

-18-

10.12/

bb. 23. / befejező szakaszához.....1. folyt./rj

méreteire jellemző, hogy központi részében ezer személyes aulát, négy - egyenként 200 személyes - előadótermet helyeznek el. az intézet falai között félezer tudós, egyetemi oktató, kutató végzi majd munkáját. az épület tetején helyezik el a kísérletekhez szükséges állatok istállóját. a szülészeti klinikán megkezdik és az idén be is fejezik egy telekobalt terápiás épület kialakítását. ebben helyezik el a kobaltágyut, amelyet sugárkezelésre használnak.

nagy feladatot jelent az építőknek az orvostudományi egyetem felújítási programja is. az idén korszerűsítik a gyermekklinikát, amely az ország egyik legszebb ilyen intézménye lesz. új köntöst kap, megszépül az ötven évvel ezelőtt emelt központi egyetem homlokzata is./mti/

..

bb. 24. szakmunkásképzés a kastélyokban

vid/ká/sk/rj

1965. január 16.

a szolnoki igazgatóságához tartozó 13 állami gazdaságban szakmák szerint csoportosították a téli szakmunkásképzést. a szervezett mezőgazdasági oktatás központjává a legtöbb helyen a hajdani kastélyokat jelölték ki. a szenttamási állami gazdaság területén lévő régi almássy kastélyban nyáron külföldiek üdültek, most pedig a leendő kertészek, jószággondozók tanulnak. palotáson a baromfi-tenyésztők, a szolnoki állami gazdaság piroskai üzemegységében a szarvasmarhagondozók vették birtokukba a régi uradalmi épületeket. a héki állami gazdaság alcsiszigeti üzemegységében az ország valamennyi gazdasága részére képezik a fejőgulyásokat. a szemléltető eszközökkel jól felszerelt iskolákban a tél folyamán 300 szakembert képeznek ki a különféle szakmákban./mti/

..

bb. 30. a tavalyinál huszonöt százalékkal több csavaráru készül az idén ongan

vid/lk/rj ki

1965. január 16.

a budapesti csavaráru gyár ongai gyáregységében az idén mintegy 25 százalékkal növelik a műszer-csavarok gyártását. ebben az évben csaknem tízmillió forint értékű fényes és nyersszínű csavaráruval készül több - mintegy 30féle méretben - mint tavaly. a mennyiség növelése érdekében még ez év első felében 10-12 forgácsoló, illetve sajtoló automatagépet és egyéb megmunkáló berendezést helyeznek üzembe./mti/

..

9.40/-n

10.14/

-19-

bb. 25. újabb vas megyei termelőszövetkezetek zárkóztak fel a jó állattenyésztő gazdaságok sorába

vid/ká/sk/rj

1965. január 16.

Vas megye évtizedek óta az ország legjobb állattenyésztő vidékei közé tartozik. számos kiváló állattartó termelőszövetkezet gazdálkodik itt, mint a többszörösen díjazott büki és csepregi közös gazdaság. a jók mellett azonban több szövetkezet nem ért el elfogadható tenyésztői szintet. ezek közül jónéhány 1964-ben felzárkózott az elit gazdaságok közé. ilyen a simasági május 1. tsz., amelynek új vezetősége rendet teremtett az állattenyésztésben. tavaly a 130 tehén a korábbi 2200 literes évi átlag helyett 3000 liter tejet adott egyedenként, s a közös gazdaság 30-40 törzskönyvezett, kitűnő tulajdonságú üszőt adott el továbbtenyésztésre. a falu ma nyugat-dunántul egyik üszőnevelő bázisa. a korábban mérleghiányos meszleni dózsa tsz.-ben is nagy javulás tapasztalható. horváth ferenc elnök javaslatára, aki az acsádi termelőszövetkezetből került a gazdaság élére, bevezették az egyedi takarmányozást, az új állattenyésztői munkadíjazást és állandó gondozói gárdát alakítottak ki. mindezek eredményeként a korábbi 2-3 literes istálló-átlag 10 literre emelkedett. ugyancsak fordulat következett be a tömördi termelőszövetkezetben, ahol inász jános, a csepregi állami gazdaság kincsdőpuztai üzemegeységének vezetője társadalmi elnökként szakszerű takarmányozást vezetett be. azóta mintha kicserélték volna a szövetkezet szarvasmarhaállományát. nyolc-kilenc literre nőtt a napi tejhozam, s csupa gondozott, ápolt jószág áll a istállóban./mti/

--

bb. 26. három megye gépjavitó üzeme lett a tiszavasvári gépállomás

vid/ká/sjsk/rj

1965. január 16.

kétmillió háromszázezer forintos költséggel gépjavitó állomássá alakították át a tiszavasvári gépállomást, amely ezzel borsod, hajdu és szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezeinek, állami gazdaságainak gépjavitó és alkatrészellátó üzeme lett. az üzemátalakításhoz a vállalat dolgozói 3000 óra társadalmi munkával járultak hozzá. a gépjavitó üzemben számos olyan alkatrész gyártására is sor kerül, amely eddig hiánycikként szerepelt. többek között nagyüzemszerűen gyártanak kollektorokat, nemcsak a hazai géptípusokhoz, hanem a mezőgazdaságban használatos összes gépekhez. ennek az üzemrésznek évi termelési értéke meghaladja majd a hárommillió forintot. a nagyteljesítményű, félautomata gépsorokkal felszerelt javítóüzem évi termelési értéke az idén 39,200,000 forint lesz. az új üzemben a hét végén kezdték meg a munkát./mti/

--

9.44/-n

-20-

10.15

le

bb. 27. a husz év előtti földosztásról fényképek kerültek elő szekszárdon

vid/j/rj fm

1965. január 16.

a szekszárdi garay jános gimnázium diákjai elhatározták, hogy a felszabadulás idejéből és a megelőző korszakokból összegyűjtik a megyebeli, elsősorban munkásmozgalmi történeti emlékeket. már több értékes dokumentum van birtokukban: a magyar tanácsköztársaság idején megjelent plakátok, a két világháború közötti évek számos munkásmozgalmi emléke. előkerült a felsőnyéki 1945. évi földosztás eseményeit bemutató három fénykép is.

értéküket növeli, hogy ez az első és egyetlen fényképsorozat a tolna megyei földosztásról./mti/

--

bb. 28. a borsodi általános iskolák új szemléltető eszköze: közéleti személyiségek magnószalagra vett nyilatkozata

vid/rj fm

1965. január 16.

borsod megye falvaiban az általános iskolai és a népművelő munka további javítására az idén érdekes kezdeményezést valósítanak meg. kugler rezsóné, a mocsolyástanyai iskola pedagógusának javaslatára elhatározták, hogy nyilatkozatokat és információkat kérnek közéleti személyiségektől, államférfiaktól, művészekről, íróktól, történészekről, régészekről és zeneszerzőktől. ezeket a különböző kérdéseket tárgyaló az oktató és népművelő munkát elősegítő beszélgetéseket hangszalagon örökítik meg és mint szemléltető eszközöket használják fel. a nyilatkozatok elkészítésével a megyei tanács művelődési osztálya a javaslattevő kugler rezsónét bizta meg. a lelkes pedagógus a tavaszi hónapokban két ismert írórt kért fel ilyen beszélgetésre. móríczi virággal édesapjáról, móríczi zsigmondról, illyés gyulával pedig a puszták népe című művéről, valamint életéről és munkásságáról készít interjút. ezeket a hangszalagra rögzített beszélgetéseket sokszorosítják és elküldik a falusi és tanyai iskoláknak, illetve a művelődési otthonoknak. a tanács tervei szerint a következő években mintegy 20-25 hasonló interjút készítenek./mti/

--

9.48/-n

-21-

10.15

le

bb. 29. elkészült nagykanizsa városközpontjának részletes rendezési és a város ipartelepítési terve

vid/lk/rj ki

1965. január 16.

a nagykanizsai tanács a városfejlesztés célszerű irányítására elkészítette a városközpont részletes rendezési, fejlesztési és a város ipartelepítési terveit. ezek irányelveit már az idejéig építkezéseknél figyelembe veszik és tanácsi építési rendeletet alkotnak az előírások megtartására.

a távlati rendezési és fejlesztési terv szerint modern magasházakat emelnek a városközpontban, nyolc-tíz emeletes lakóházakat építenek a szabadság téren. a mintegy 20 éves építési program több ezer lakásán kívül felépül a színház jellegű művelődési ház. már a közeli években hatszáz ágyas résszel bővítik és korszerűsítik a városi kórházat. korszerű rendelőintézetet is kap a város. a rendezési terv szerint fokozatosan a városon kívüli területekre telepítik a zajos, a lakosság nyugalmát zavaró és a bővítésre, korszerűsítésre kerülő üzemeket./mti/

--

bb. 31. a zalai termelősövetkezetek megkezdték az idejéig áruértékesítést

vid/ká/sk/rj

1965. január 16.

zala megye közös gazdaságai már január első felében megkezdték az idejéig áruértékesítést. a korábbi években ilyentéjt a tejen kívül semmiféle terményt vagy terméket nem értékesítettek, most úgy időzítették a sertés- és marhahizlálást, s baromfinevelést, hogy az év elején is szállíthassanak hizott állatokat és baromfit.

több termelősövetkezetben kész már a hizóanyag. zalabaksán 15 hizottmarna és 50 sertés, borsfán 50 sertés várja az elszállítását. a borsfai termelősövetkezet üvegházaiból folyamatosan küldik a primőröket a megye üzemeibe és a városok üzleteibe. a megye a legnagyobb közös gazdasága, a zalaszentmihályi termelősövetkezet az első negyedévben 450 hektoliter tejet és 170 hizottsertést értékesít. a folyamatos áruértékesítéssel a szövetkezetek hozzájárulnak a lakosság jobb ellátásához, ugyanakkor már az év elején bevételhez jutnak./mti/

--

9.50/-n

-22-

le

10.15

bb. 32. száz terv - egymillió forint megtakarítás - a népfront műszaki akcióbizottságának munkája borsod megyében

vid/j/rj fm

1965. január 16.

borsod megye falvainak fejlesztéséhez és szépítéséhez mind több segítséget nyújtanak a hazafias népfront műszaki akcióbizottságának tagjai. a feladatok sikeres elvégzésében ma már csaknem 200 technikus, mérnök, tervező és vizügyi szakember vesz részt. ezek az aktivisták nemcsak a községfejlesztési tervek elkészítéséhez és gazdaságos kivitelezéséhez adnak hasznos tanácsokat, hanem számos kisebb-nagyobb falusi létesítmény építési tervét társadalmi összefogással dolgozzák ki. a műszaki akcióbizottság tagjainak lelkes, odaadó munkáját megismerik, és mind több községi tanács fordul hozzájuk segítségért. az új esztendő első hónapjában például a falvak vezetőinek kérésére 35 létesítmény építési tervének elkészítését kezdték meg. így - többek között - tisztarjában új orvosi rendelőt és lakást, egerlövőben két közúti betonhidat, tiszaladányban törpe vízművet, szerencsen és mezőcsáton pedig új iskolai tantermeket terveznek. ezenkívül az aktivisták által készülő tervek felhasználásával számos faluban új járdákat és utakat létesítenek, valamint bővítik a víz- és villanyhálózatot. a községek fejlesztését elősegítő tervek elkészítésével a helyi tanácsok az előzetes számítások szerint csaknem egymillió forint tervezési díjat takarítanak meg, amelyet más célokra fordíthatnak. a népfront műszaki akcióbizottsága vállalta, hogy az első félévben mintegy száz falusi létesítmény építési és költségvetési tervét dolgozza ki társadalmi munkában./mti/

--

bb. 33. így „politizálnak”, a szabolcsi fiatalok

vid/j/rj fm

1965. január 16.

kilencféle oktatási formán 29.500, a tavalyinál 4.500-zal több fiatal tanul szabolcs-szatmár megyében a politikai tanfolyamokon. a megyében 517 politikai kör működik. legnépzszerűbb az előadássorozat, amelyet 8.500-an hallgatnak, elsősorban középiskolások. a falvakban a mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozó oktatási formák a kedveltek: 4.200-an vesznek rajta részt. a politikai alapismereti tanfolyamok hallgatóinak száma 3800. a tapasztalatok azt mutatják, a fiatalok szívesen járnak az órákra, ami összefügg azzal, hogy a propagandisták, akik között 207 pedagógus, 50 mezőgazdasági szakember van, szívesen, érdekesen vezetik a foglalkozásokat. a szemléltetés minden formáját felhasználják, gyakori a filmvetítés, szellemi vetélkedő, könyvismertetés, de egyik-másik helyen még daltanulást is beiktatnak az órák közé./mti/

--

9.58/-n

-23-

10.35

P

le

bb. 34. új üzemművel bővül a pécsi bányászati

vid/lk/rj ki

1965. január 16.

a több mint kétszázéves pécsi bányászati nagyszabású rekonstrukció kezdődött és negyven millió forint költséggel új krómos üzem építenek. az üzem csaknem száz méter hosszú, hetven méter széles lesz és benne az iparágban ismert legkorszerűbb berendezéseket állítják fel. a csarnokhoz épül egy háromemelet magas vegyszer-adagolási rendszert vezetnek be. a rekonstrukció során a gyár saját erőműtelepét leállítják, mert nem gazdaságos. helyette a gőzt távvezetéken a pécsi hőerőműből, az áramot pedig az országos hálózatból veszik. ezért megfelelő gőz- és áramfogadó állomást, energiaelosztó vezetékhálózatot létesítenek a gyár területén. az idén az építési munkákat befejezik, jövőre kerül sor a technológiai berendezések szerelésére, majd 1966 végén az üzemi próbák megkezdésére.

a bővítés évente mintegy 800 000 négyzetméter felső- és bélésbőr készítését teszi lehetővé./mti/

--

bb. 35. az idén 860 tonna könyv készül debrecenben

vid/lk/rj ki

1965. január 16.

a több mint negyven millió forint költséggel bővített és korszerűsített debreceni alföldi nyomdában korszerű gépeket helyeztek üzembe. bár a teljes rekonstrukcióval csak az év végére készülnek el, a tavalyi 470 tonnával szemben az idén 860 tonna könyvet készítenek./mti/

--

bb. 36. az idén több mint 90 millió forintot költenek somogy megye termelészövetkezetei állatférőhelyek építésére

vid/ká/tr/rj

1965. január 16.

a somogy megyei termelészövetkezetek gazdasági épületellátottsága az országos átlag alatt van, ezért az idén több mint 90 millió forintból majdnem 25 000 állat részére építenek férőhelyeket. többek között 1.610 tehén, 1048 növendékmarha és 3 000 sertés kap új szállást. ezenkívül 68 hold terület dohánytermésének elhelyezésére pajta, továbbá 24 gépszín és 49 szénaszárító épül.

az épületek kivitelezését az é. somogy megyei vállalat, a tanácsi építőipar és az okisz végzi. a közös gazdaságok házi építőbrigádjai több mint 27 millió forint értékű munkával veszik ki részüket az építkezésekből./mti/

--

10.00/-n

-24-

1035
P-e

le

bb. 37. magyar küldöttség utazott az ENSZ-közgyűlés ülészakára

t/bc/lk/rj bs

1965. január 16.

mód péternek, a külügyminiszter első helyettesének vezetésével szombaton magyar küldöttség utazott az ENSZ-közgyűlésének január 18-án folytatódó 19. ülészakára.

a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent szarka károly külügyminiszterhelyettes és a külügyminisztérium több vezető munkatársa./mti/

--

bb. 38. hazaérkezett péter jános külügyminiszter

gg/rj bs

1965. január 16.

péter jános, a magyar népköztársaság külügyminisztere couve de murville francia, és dr. bruno kreisky osztrák külügyminiszterrel párizsban, illetve bécsben folytatott tárgyalásai után pénteken a késő esti órákban visszaérkezett budapestre./mti/

--

10.05/-n

-25-

1035
P-e

le

bb. 39. rendőrség kérése

k/bc/gg/rj

1965. január 16.

a pest megyei rendőrfőkapitányság közlekedés-rendészeti osztálya kéri valamennyi garázs és gépjármű-telep vezetőjét, hogy a január 14-én 17 órakor érd-százhalombatta közötti 6-os számú főútvonalon történt cserbenhagyásos közúti balesettel kapcsolatban vizsgálja meg a területén levő skoda gyártmányu 7.5 tonnás kék és zöld színű tehergépkocsikat. ha valamelyik gépkocsi jobboldalán rongálódást, vagy ütközési nyomot talál, jelentse személyesen, vagy telefonon a pest megyei rendőrfőkapitányság közlekedés-rendészeti osztályán, budapest, 6. aradi-utca 20, földszint 5., telefon: 124-278, 209-es mellék./mti/

--

bb. 40. hajókirándulások belgrádba

i/tz/lk/rj vg

1965. január 16.

négy hajókirándulást rendez belgrádba áprilisban az ibusz. a turisták budapestről indulnak el és hat napon át lesznek a felszabadulás hajó lakói. belgrádban autóbuszos városnézés és egy operai előadás szerepel a programjukban.

a kirándulásokra jelentkezni lehet a fővárosban a bajcsy zsilinszky uti, az ujpesti, a kispesti, a csepeli és a kőbányai ibusz-irodáknál, valamint az összes vidéki irodáknál. a részvételi díj - osztálytól függően - 1040 és 1600 forint között váltakozik.
/mti/

--

11.50/-n

-26-

12.10

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1965. január 16.

bb. 43. a központi statisztikai hivatal jelentése az 1964. évi népgazdasági terv teljesítéséről

vg/gy/bs

1965. január 16.

1964-ben a népgazdaság tovább fejlődött, javult a lakosság anyagi, egészségügyi és kulturális ellátása.

a nemzeti jövedelem - előzetes számítások szerint - több mint 4 százalékkal nagyobb volt, mint 1963-ban. az ipari termelés jelentősen, a mezőgazdaság össztermelése kismértékben meghaladta az 1963. évi szintet. tovább nőtt a lakosság jövedelme és fogyasztása, bővültek a népgazdaság álló- és forgóalapjai. fokozódott a külkereskedelmi tevékenység, erősödtek és tovább szélesedtek az ország nemzetközi kapcsolatai. a tervnek a termelés gazdaságosságára vonatkozó előirányzatait több területen nem teljesítették.

1964. évi gazdasági, egészségügyi, kulturális helyzetet részleteiben az alábbi adatok jellemzik:

/folyt. köv./

13.10/-n

-1-

bb. 43. / a központi statisztikai.... 1. folyt./ gy

i p a r

1964-ben a szocialista ipar mintegy 9 százalékkal termelt többet, mint 1963-ban és ezzel kb. 3 százalékkal túlteljesítette az éves teljes termelési tervet.

az átlagosnál gyorsabban nőtt a termelés a vegyiparban, az élelmiszeriparban és az építőanyagiparban. jelentősen - bár az átlagosnál kisebb mértékben - nőtt a termelés a kohó- és gépipari minisztérium gépipari vállalatainál.

1964-ben az ipari termelés és a termelési terv teljesítése a következőképpen alakult:

az 1964. évi termelés

	1963. évi termelés százalékában	az 1964. évi terv százalékában
nehézipari minisztérium	109,7	104,0
bányászat	103,2	102,0
vegyipar	112,7	105,6
kohó- és gépipari minisztérium	107,1	100,2
kohászat	104,1	103,2
gépipar	108,5	98,9
építésügyi minisztérium építő- anyagipari vállalatai	113,7	99,8
könnyűipari minisztérium	106,9	101,2
élelmiszerügyi minisztérium	110,1	106,6
tanácsi ipar	108,8	104,3
állami ipar	108,8	102,7
szövetkezeti ipar	110,8	103,1 110,8
szocialista ipar együtt	108,9	103,1

/folyt. köv./

13.16/-n

-2-

bb. 43. / a központi statisztikai... 2. folyt./ g

1964-ben 3,5 százalékkal több szenet, 2,5 százalékkal több kőolajat, 28 százalékkal több földgázt és 9,4 százalékkal több villamosenergiát termeltek, mint 1963-ban. jelentősen nőtt a fűtőanyagok és a villamosenergia behozatala is.

a hengerelt acél - és ezzel összefüggésben az acél - termelésének kisebb mértékű csökkenése főleg a lenin konaszati művek hengerművének rekonstrukciójából adódott.

a gépiparon belül 1964-ben a híradástechnikai cikkek termelése 13 százalékkal, a műszereké 8 százalékkal nőtt, a szerszámgépek termelése az 1963. évi szinten maradt. az év folyamán mintegy 30 százalékkal több háztartási villamosgépet gyártottak, mint 1963-ban. tovább nőtt a gépek és gépi berendezések kivitele.

1964-ben a könnyűiparon belül a bútortermelés termelése 13 százalékkal, a textilruházati iparé 6 százalékkal, a cipőipar termelése 7 százalékkal nőtt. a szövet, a kötöttáru és a harisnya termelésén belül különösen a szintetikus szálakat tartalmazó cikkek termelése nőtt

az egyes fontosabb iparcikkek termelése és tervteljesítése 1964-ben a következőképpen alakult:

je

/folyt. köv./

13.20/-n

-3-

1430
P-6

je

bb.43. / a központi statisztikai...3. folyt./g

az 1964. évi termelés

	mennyiség- ben	az 1963. évi termelés százalékában	az 1964. évi terv százalékában
szén	31,5 millió t	103,5	101,1
kőolaj	1,8 millió t	102,5	100,0
bauxit	1,5 millió t	109,2	101,9
villamosenergia	10,6 milliárd kwó	109,4	101,4
acél	2,4 millió t	99,6	102,4
hengerelt acél	1,7 millió t	99,1	102,7
aluminium	56,9 ezer t	102,5	100,5
cement	2,3 millió t	125,5	100,3
nitrogénműtrágya	448 ezer t	115,8	114,8
szuperfoszfát	539 ezer t	105,2	109,6
autóbusz	2 462 db	103,7	103,1
televízió-vevő- készülék	270 ezer db	107,3	
mosógép	174 ezer db	103,4	96,7
hűtőszekrény	70 ezer db	194,1	100,1
pamutszövet	304 millió m ²	107,3	100,5
gyapjuszövet	36 millió m ²	102,9	99,7
cipő	24,8 millió pár	104,3	101,2
cukor	449 ezer t	119,7	100,4
vaj	19 ezer t	107,9	107,3
sör	4,2 millió hl	103,6	103,1

1964-ben az állami iparban a munkások és alkalmazottak száma 1 278 800 fő volt, 45 800-zal /3,7 százalékkal/ több, mint 1963-ban és 11 200-zal /0,9 százalékkal/ több, mint amennyit a terv előirányzott.

az év folyamán az egy munkás és alkalmazottra jutó napi átlagos termelés az állami iparban 4,6 százalékkal emelkedett. 1964-ben a termelés növekedésének 55 százaléka származott a termelékenység növekedéséből.

az eredmények mellett az ipar munkájában voltak hiányosságok. 1964. év folyamán a tervezettnél kisebb mértékben csökkentek a termelés költségei. számottevően nőttek a túlórák. a tervezettnél, „ronammunka”, továbbra is jelentősen megdrágította a termelést. nem volt kielégítő az iparvállalatok együttműködése. a késedelmes, határidőn túli átadások is zavarták az ipar munkáját és a kereskedelem tevékenységét. az ipari termelés egy része minőségét, összetételét tekintve 1964-ben sem felelt meg a szükségleteknek. az év folyamán az ipari készletek tovább nőttek.

/folyt. köv./

13.30/-n

1430
P_o

-4-

bb. 43. / a központi statisztikai... 4. folyt./ g

mezőgazdaság - felvásárlás

1964-ben a mezőgazdaság össztermelése 2 százalékkal haladta meg az 1963. évit. az össztermelésen belül az állattenyésztés termelése nőtt, a növénytermelés lényegében azonos szinten maradt.

1964-ben az előző évinél 15 százalékkal nagyobb területen 34 százalékkal több kenyérgabona termelt, mint 1963-ban. az 1964. évi termés fedezi az ország egy évi kenyérgabonaszükségletét. a holdankénti termésátlag búzából 10,7 q /18,5 q/hektár/, rozsból 6,2 q /10,7 q/hektár/ volt. 1964. őszén kb. ugyanakkora területen vetettek kenyérgabonát, mint egy évvel ezelőtt.

1964. év folyamán kisebb területen termeltek takarmányt, mint 1963-ban. a vetésterület csökkenését a hozamok növekedése csak részben ellensúlyozta, ezért a takarmánytermés mennyisége nem érte el az 1963. évit.

cukorrépát nagyobb területen termeltek, mint 1963. évben és a betakarított cukorrépa mennyisége több volt, mint eddig bármikor.

burgonyából kevesebb termelt, mint 1963-ban. zöldségfélék-ből a lakosság ellátása - a vetésterület és a hozamok csökkenése következtében - nem érte el a kiemelkedően jó 1963. évi szintet. e cikkek árai magasabbak voltak, mint egy évvel korábban.

a gyümölcsstermés összességében kb. ugyanannyi, almából kevesebb volt, mint 1963-ban. a bortelemés 15 százalékkal megnövekedett az 1963. évit, a bor minősége azonban gyengébb volt az előző évinél.

1964-ben egy kat. hold megművelt területen /szántó, kert és szőlőterületen/ 13 százalékkal több műtrágyát használtak fel, mint egy évvel korábban. tovább növelték az öntözött területet: 1964. végén 463 000 kat. holdat öntöztek.

/folyt. köv./

13.33/-n

1430
P_o

-5-

bb. 43. / a központi statisztikai.... 5. folyt./ gy

az év folyamán bővült a mezőgazdaság gépállománya. többek között mintegy 8 400 traktort, 1 200 arató-cséplőgépet, 5 000 traktorekét, 2 200 vetőgépet helyeztek üzembe a mezőgazdaságban. a traktorállomány 1964. év végén 58 000 darab volt. a gabona 80 százalékat géppel aratták. a gépi munkák folyamatosságában egyes alkatrészek átmeneti hiánya nehézséget okozott.

az év folyamán több intézkedést hoztak az állatállomány növelésére. részben ennek eredményeként a szarvasmarhaállomány 1964. végén 1 950 000 db volt, mintegy 96 000 darabbal több, mint az előző év végén. a tehének száma az év folyamán 779 000 darabról 800 000 darabra nőtt. növekedett a sertésállomány is: az év végén a sertések száma kereken 7 millió darab volt, 873 000 darabbal több, mint egy évvel korábban.

1964-ben 5 százalékkal több tejet, 11 százalékkal több tojási termeltek, mint 1963-ban. az egy tehenre jutó tejtermelés 2 340 liter volt /4 százalékkal több, mint 1963-ban./

a felvásárlás 1964-ben lényegében a tervezettnél megfelelően emelkedett. kenyérgabonából, borból, baromfiból, tojásból, tejből többet, vágóállatokból, burgonyából, zöldség- és gyümölcsféléből kevesebbet vásároltak fel, mint 1963-ban. egyes mezőgazdasági termékek minőségének megóvását, a gyors szállítást nehezítette a megfelelő technikai eszközök hiánya, esetenként szervezési fogyatékoságok.

a mezőgazdaság áruterelésének növekedéséhez hozzájárult, hogy tovább javult a termelőszövetkezetek gazdálkodása és szervezettebb volt az állami gazdaságok munkája.

/folyt. köv./

13.45/-n

1430
Pé

-6-

bb. 43. / a központi statisztikai.... 6. folyt./ gy

közlekedés

1964-ben a közlekedési vállalatok áruszállítása 10 százalékkal nőtt. ezen belül vasuton 8 százalékkal, tehergépkocsin 18 százalékkal több árut szállítottak, mint 1963-ban.

a megnövekedett szállítások lebonyolításához hozzájárult a járművek állományának növekedése és a járművek jobb kihasználása. a vasut 3 326 vagon és 61 korszerű diesel- és villamosmozdonyt, a tefu mintegy 1 300 új teherautót kapott. mindemeltett a szállítási igényeket esetenként csak késedelmesen elégítették ki.

vasuton 4 százalékkal, a távolsági autóbusz járatokon 10 százalékkal, a repülőgépeken 19 százalékkal többen utaztak, mint 1963-ban. a városi személyszállításban az autóbuszok utasforgalma nagyobb mértékben nőtt, mint a villamosoké. tovább bővült a személygépkocsik és a motorkerékpárok állománya. 1964. év végén a személygépkocsi állomány 86 000 darab, a motorkerékpárállomány 370 000 darab volt.

külkereskedelem

a behozatal 14 százalékkal, a kivitel 12 százalékkal haladta meg 1964-ben az 1963. évi szintet. a külkereskedelmi forgalom nagyobb hányada - mintegy 70 százaléka - 1964-ben is a szocialista országokkal bonyolódott le.

az import 58 százalékat kitevő nyersanyagokból és félkésztermékekből 19 százalékkal többet hoztunk be, mint 1963-ban. a gépbehozatal 11 százalékkal nőtt.

a gépkivitel 1964-ben mintegy 9 százalékkal volt több, mint 1963-ban. jelentősen növekedett a közlekedési eszközök - elsősorban az autóbuszok -, a szerszámgépek exportja. egyes gépfajták, pl. a mezőgazdasági gépek, a könnyű- és élelmiszeripari berendezések exportja kisebb volt az 1963. évinél. az ipari fogyasztási cikkek közül a gyógyszerek és ruházati cikkek exportja volt számottevő. /folyt. köv./

13.50/-n

-7-

1430
Pé

le

bb. 43. / a központi statisztikai.... 5. folyt./ gy

az év folyamán bővült a mezőgazdaság géppállománya. többek között mintegy 8 400 traktort, 1 200 arató-cséplőgépet, 5 000 traktorekét, 2 200 vetőgépet helyeztek üzembe a mezőgazdaságban. a traktorállomány 1964. év végén 58 000 darab volt. a gabona 80 százalékat géppel aratták. a gépi munkák folyamatosságában egyes alkatrészek átmeneti hiánya nehézséget okozott.

az év folyamán több intézkedést hoztak az állatállomány növelésére. részben ennek eredményeként a szarvasmarhaállomány 1964. végén 1 950 000 db volt, mintegy 96 000 darabbal több, mint az előző év végén. a tehenek száma az év folyamán 779 000 darabról 800 000 darabra nőtt. növekedett a sertésállomány is: az év végén a sertések száma kereken 7 millió darab volt, 873 000 darabbal több, mint egy évvel korábban.

1964-ben 5 százalékkal több tejet, 11 százalékkal több tojási termeltek, mint 1963-ban. az egy tehenre jutó tejtermelés 2 340 liter volt /4 százalékkal több, mint 1963-ban./

a felvásárlás 1964-ben lényegében a tervezettnek megfelelően emelkedett. kenyérgabonából, borból, baromfiból, tojásból, tejből többet, vágóállatokból, burgonyából, zöldség- és gyümölcsféléből kevesebbet vásároltak fel, mint 1963-ban. egyes mezőgazdasági termékek minőségének megóvását, a gyors szállítást nehezítette a megfelelő technikai eszközök hiánya, esetenként szervezési fogyatékoságok.

a mezőgazdaság ártermelésének növekedéséhez hozzájárult, hogy tovább javult a termelősövetkezetek gazdálkodása és szervezettebb volt az állami gazdaságok munkája.

/folyt. köv./

13.45/-n

1430
P₁

-6-

bb. 43. / a központi statisztikai.... 6. folyt./ gy

közlekedés

1964-ben a közlekedési vállalatok áruszállítása 10 százalékkal nőtt. ezen belül vasuton 8 százalékkal, tehergépkocsin 18 százalékkal több árut szállítottak, mint 1963-ban.

a megnövekedett szállítások lebonyolításához hozzájárult a járművek állományának növekedése és a járművek jobb kihasználása. a vasut 3 326 vagon és 61 korszerű diesel- és villamosmozdonyt, a tefu mintegy 1 300 új teherautót kapott. mindemellett a szállítási igényeket esetenként csak késedelmesen elégették ki.

vasuton 4 százalékkal, a távolsági autóbusz járatokon 10 százalékkal, a repülőgépeken 19 százalékkal többen utaztak, mint 1963-ban. a városi személyszállításban az autóbuszok utasforgalma nagyobb mértékben nőtt, mint a villamosoké. tovább bővült a személygépkocsik és a motorkerékpárok állománya. 1964. év végén a személygépkocsi állomány 86 000 darab, a motorkerékpárállomány 370 000 darab volt.

külkereskedelem

a behozatal 14 százalékkal, a kivitel 12 százalékkal haladta meg 1964-ben az 1963. évi szintet. a külkereskedelmi forgalom nagyobb hányada - mintegy 70 százaléka - 1964-ben is a szocialista országokkal bonyolódott le.

az import 58 százalékat kitevő nyersanyagokból és félkésztermékekből 19 százalékkal többet hoztunk be, mint 1963-ban. a gépbehozatal 11 százalékkal nőtt.

a gépkivitel 1964-ben mintegy 9 százalékkal volt több, mint 1963-ban. jelentősen növekedett a közlekedési eszközök - elsősorban az autóbuszok -, a szerszámgépek exportja. egyes gépfajták, pl. a mezőgazdasági gépek, a könnyű- és élelmiszeripari berendezések exportja kisebb volt az 1963. évinél. az ipari fogyasztási cikkek közül a gyógyszerek és ruházati cikkek exportja volt számottevő. /folyt. köv./

13.50/-n

-7-

1430
P₁

le

beruházások - építkezések

beruházásokra - előzetes számítások szerint - 1964-ben 7 százalékkal többet fordítottak, mint 1963-ban és valamivel többet, mint amennyit a terv eredetileg előirányzott. a tervezettnél lényegesen gyorsabban nőttek az importgép beruházások. az év folyamán a beruházási összeg 42 százalékát az iparban, 21 százalékát a mezőgazdaságban használták fel.

1964-ben az állami építőipari vállalatok termelése 6 százalékkal növekedett és ezzel eredeti tervüket 92 százalékra teljesítették. az építőipar tervének teljesítését nehezítette a munkaerőhiány. ezért a minisztertanács az építőipar termelési előirányzatát évközben mérsékelte. a csökkentett tervet 96 százalékra teljesítették. április óta 3-4 százalékkal kevesebben dolgoztak az állami építőiparban, mint 1963. azonos hónapjaiban. az építőipari vállalatok munkájának összehangolásában és az építési munkák szervezésében hiányosságok voltak.

1964-ben megkezdte termelését többek között a hidas brikettgyár 150 000 tonna évi kapacitású új üzemrésze, a duna menti hőerőmű 1. sz. és az oroszlanói hőerőmű 4. sz. 50-50 MW teljesítményű gépegysége, a győri oxigéngyár, a fémlemez-ipari művek sátoraljaujhelyi gyáregysége, a kéziszerszámgyár kecskeméti gyáregysége, a kazincbarcikai könnyűbetongyár, az orosházi üvegyár több üzemrésze, a nyíregyházi új konzervgyár. átadták a mávaut budapesti új gépkocsitelepét, a pécsi és a nyíregyházi 300 ágyas tbc kórházakat. új szálloda épült salgótarjánban, siófokon, valamint budapesten. átadták a forgalomnak a budapesti erzsébet-hídat. 1964-ben az állami építőipari vállalatok - lényegében a tervnek megfelelően - mintegy 20 400 lakást adtak át. ezenkívül magánérdekből - többségében jelentős állami támogatással - mintegy 30 000 lakást építettek. bővült a kereskedelmi bolthálózat, budapesten átadták rendeltetésének az újjáépített divatcsarnokot, a józsef attila-telep abc áruházát és többszáz kereskedelmi egységet korszerűsítettek az ország különböző vidékein.

/folyt. köv./

13.55/-n

-8-

1430
P-é

továbbra sem volt kielégítő a beruházások gazdasági-műszaki előkészítése. az 1964. évi üzembenelyezésre előirányzott néhány fontos beruházás befejezése nem történt meg, így pl.: a budapesti nitrástechnikai ipari kutató intézet, a natvani cukorgyár, a szolnoki mezőgazdasági gépjavitó vállalat beruházása, az őrzi állami áruház, a budapesti astoria szálloda, a dunaujvárosi kórház.

a lakosság jövedelmei és vásárlásai

előzetes számítások szerint a munkások és alkalmazottak egy keresőre jutó reálbére 1964-ben 2,5 - 3,0 százalékkal, egy főre jutó reáljövedelme - a tervezettnél nagyobb mértékben - 5-6 százalékkal haladta meg az 1963. évi szintet. a parasztság egy főre jutó reáljövedelme és fogyasztása kb. 4-5 százalékkal emelkedett.

1964-ben a kiskereskedelmi eladás a tervezettnél nagyobb volt és 7,6 százalékkal haladta meg az 1963. évi. az összes eladás mintegy felét kitevő élelmiszerforgalom 8 százalékkal emelkedett. az élelmiszerellátás általában kielégítő volt. az átlagosnál jóval nagyobb mértékben nőtt 1964-ben a déli gyümölcsök, a kávé, a csokoládé, a tojás, a baromfi eladása. zseriből 2 százalékkal, cukorból 4 százalékkal, tej és tejtermékekből kb. 10 százalékkal, nyers húsból kb. 1,5 százalékkal nőtt a kiskereskedelmi forgalom. egyes húsféleségekből a szükségeltet azonban nem tudták kielégíteni.

a ruházati cikkek vásárlása 1964-ben 4 százalékkal haladta meg az 1963. évi forgalmat. cipőkből 15 százalékkal, konfekcionált cikkekben 7 százalékkal több fogyott, mint 1963-ban. méterárukból valamivel többet, kötöttárukból ugyanannyit adtak el, mint 1963-ban.

a vegyes iparcikkek eladása a korábbi évekhez hasonlóan - az átlagosnál gyorsabban nőtt. a vásárlás televíziókból kb. 30 százalékkal, hűtőszekrényből 65 százalékkal, mosógépből 7 százalékkal, porszívóból 40 százalékkal volt nagyobb, mint 1963-ban.

/folyt. köv./

14.00/-n

-9-

1430
P-é

bb. 43. / a központi statisztikai... 9. folyt./ gy
Több motorkerékpárt, kevesebb személygépkocsit adtak el, mint 1963-ban. a butorforgalom 5-6 százalékkal emelkedett. néhány tartós fogyasztási cikk forgalmának nagyobb mértékű növekedését esetenként az áruhiány, a nem megfelelő választék, minőség akadályozta.

1964-ben a lakosság kb. 10 százalékkal többet költött különféle szolgáltatásokra. ezen belül jelentősen nőtt a közlekedésre, a kulturális célokra és a különféle javításokra fordított összeg. a javítószolgálat fejlődése azonban nem tartott lépést az igényekkel.

az év folyamán a lakosság takarékbetétét 3,9 milliárd forinttal növelte.

népesség, népmozgalom, egészségügy és kulturális ellátottság

1964. év folyamán 31 000 fővel növekedett az ország lakossága és az év végén 10 135 000 volt. 1964-ben az élveszületések aránya /1 000 lakosra számítva 13/ ugyanolyan volt, mint az előző két évben. a halálozás /1 000 lakosra számítva 10/ és a természetes szaporodás /1 000 lakosra számítva 3/ aránya is azonos volt az előző évvel.

tovább csökkent 1964-ben a csecsemőhalandóság: az ezer élveszületésre jutó egy éven aluli meghaltak száma 40 volt, 6 százalékkal kevesebb, mint 1963-ban.

1964-ben 900 új orvos kapott diplomát, az év végén 10 000 lakosra 18,3 orvos jutott. a kórházi ágyak száma az év folyamán 800-zal gyarapodott és számuk az év végén elérte a 76 000-et.

az egészségügyi ellátás a számottevő javulás mellett sem tartott lépést az igényekkel.

1964. végén több, mint 1 100 000 ember kapott nyugdíjat, illetve járadékot. a részükre folyósított összeg 1964-ben 600 millió forinttal több volt, mint 1963-ban.

/folyt. köv./

14.10/-n

14.05. Cse

-10-

le

bb. 43. / a központi statisztikai... 10. folyt./ gy

az 1964-65. tanévben kb. 2,3 millióan tanulnak. a tanév elején a középiskolákba 417 000-en iratkoztak be, 32 000-rel többen, mint az előző tanévben. az idei tanévben 92 000-en folytatnak felsőfoku tanulmányokat, 11 százalékkal többen, mint egy évvel korábban. a szakmunkás tanulóképzésben részesülő fiatalok száma 164 000.

a kiadott művek példányszáma 1964-ben mintegy 71 millió volt, ezen belül a könyvek több, mint 44 millió példányban jelentek meg. a televízió előfizetők száma az év folyamán 471 000-ről 675 000-re emelkedett.

az idegenforgalom - nagyrészt az utazásokat megkönnyítő államközi megállapodások hatásaként - jelentősen nőtt. 1964-ben magyar állampolgárok 1 487 000 alkalommal utaztak külföldre, s ez több mint két és félszerese az 1963. évinek. magyarországra külföldi állampolgárok pedig 1 302 000 esetben jöttek, ami kétszerese az 1963. évinek.

budapest, 1965. január 17.

központi statisztikai hivatal

/mti/

..

14.10/-n

14.05. Cse

-11-

le

bb.41. kétszáznegyven szocialista brigád kezdett felszabadulási versenyt a nógrádi szénmedencében

vid/lk/n/ki

1964. január 16.

két és fél százalékkal maradt el szombat reggelig esedékes havi tervének teljesítésében a nógrádi szénbányászati tröszt. az elmaradás pótlására és az évi terv sikeres teljesítése érdekében a tröszt üzemeiben szombaton 240 szocialista brigád kezdett felszabadulási versenyt./mti/

..

bb.42. több mint 3200 lakás épül társasházakban

i kf/ksf/n/vg

1964. január 16.

az országos takarékpénztár hitelakciójában egyre többen vesznek kölcsönt társasház építésre. a modern lakásépítkezési forma elterjedését mutatja, hogy az előző évinek csaknem kétszerese, összesen 1 738 lakás, épült tavaly többemeletes társasházakban. még vidéken is ahol eddig szinte kizárólag családi házakat építettek - több mint 800 lakás létesült ilyen formán. jelenleg több mint 3.200 lakás épül társasházakban. az idén az ott jelentős összeget biztosít ezekre a csoportos építkezésekre, s így várhatóan tovább növekszik a gazdaságosabb, modernebb társasház lakások száma./mti/

..

a szerkesztőségek figyelmébe!

bc/tr/n/bs

mai, január 16.-i bb.39. szám alatt kiadott rendőrségi hírünket visszavonjuk, s helyette ugyanezen szám alatt a következő szöveget adjuk:

a rendőrség kérése

gg/n/zs

január 14-én 14 és 15 óra közötti időben érde és százhalombatta között, a 6-os számú főútvonalon cserbenhagyásos gépkocsi-balasét történt. a cserbenhagyó skoda tenergépkesi ercsi irányában haladt és építőanyagot- talpfa, talicska- szállított. a rendőrség kéri a garázs- és a gépjármű-telepek vezetőit, valamint az ebben az időben az esemény színhelyén közlekedő járművezetőket és gyalogosokat: ha valamelyik tenergépkesi jobboldalán rongálódást, vagy ütközési nyomokat látnak, vagy ilyen rakomány lerakási helyéről tudnak, illetve szemtanúi voltak a balasétnek, jelentkezzenek személyesen, vagy telefonon a pest megyei rendőrfőkapitányság közlekedésrendészeti osztályán, budapest 6. kerület, aradi utca 20, földszint 5, telefon: 124-278, 209-es mellék./mti/

..

13.08/-n

-27-

le

bb. 44. nyolcvan hold borsóvetés baranyában

vid/ká/rj

1965. január 16.

baranya megye gazdaságaiban jó eredménnyel zárult a hét. a szokatlanul enyhe időjárást kihasználva minden nap dolgoztak a szövetkezeti gazdák: szántottak, vetettek, műtrágyáztak. a traktorosok mintegy 5 000 holdat forgattak meg és így egytizedét már „letörlesztették”, az ősszel elmaradt mélyszántásnak. a mecsek alján, a tenkeshegy és a harsányi-hegy lábánál munkába álltak a vetőgépek is, amelyek a korai zöldborsót szórták a parázdába. a hét folyamán 80 holdon került földbe a híres primórnövény magja. nagyharsányban és máriagyűdön a háztáji gazdaságok őzében a hét végére végeztek is ezzel a munkával. a most elvetett zöldborsó igen korán - kedvező időjárás esetén - már május elején termést hoz. többfelé megkezdték az őszi gabonák fejtrágyázását, ami ugyancsak hasznosnak bizonyult. a hét utóján lehullott csapadék ugyanis jól bemosta a műtrágyát a talajba./mti/

..-

bb. 47. időjárásjelentés

gg/rj

1965. január 16.

a meteorológiai intézet jelenti január 16-án szombaton 13 órakor

a hegyeinken a hó sportolásra alkalmas

madrid, bécs, kijev-moszkva vonaltól észak-nyugatra európát elárasztotta az atlanti óceánról áramló enyhe nedves levegő, így itt erősen felhős, sokfelé csapadékos az évszakhoz képest enyhe az idő. ettől a vonaltól délkeletre kevesebb a felhő és a csapadék, általában párás, ködös, az évszakhoz képest hideg időjárás alakult ki. hazánkban tegnap baja, szolnok, nyíregyháza vonaltól keletre 3-8 órán keresztül sütött a nap. ettől nyugatra felhős, párás idő volt, és néhány helyen havazott. a lehullott csapadék mennyisége a nyugati határszélen elérte az 5-8 millimétert. napközben a hőmérséklet 0, plusz 4 fokig emelkedett. ma a hajnali lehülésben nagy eltérések mutatkoztak. a nyugati megyékben hajnalban sem hűlt le a levegő minusz 1-2 foknál hidegebbre. a keleti megyékben viszont minusz 10-14 fokos fagyok alakultak ki.

/folyt.köv./

13.38/-n

-28-

le

bb. 47. / időjárásjelentés

1. folyt./rj

ma délelőtt országszerte felhős, párás az idő. a dunántul egyes helyein havazik. ma reggel 7 órakor a budapesti szabadsághegyen 19, dobogókőn 30, visegrád-nagyvillámon 15, galyatetőn 51, kékestetőn 51, mátraházán 25, salgó menedékháznál 20, farkasgyepűn 7 centiméter vastagságu hóréteget mértek. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 0.1 fok volt, a sokévi átlagnál 1.3 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 milliméter, mérsékelten emelkedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: erősen felhős, párás idő, helyenként havazás, a délnyugati megyékben havaseső. mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten minusz 6-10 nyugaton minusz 1-5 fok. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap minusz 3, plusz 1 fok között. a duna vízállása ma reggel 305 centiméter./mti/

..-

bb. 45. négyszázötven személyes bányászfürdőt adtak át darvastón

vid/lk/rj ki

1965. január 16.

a bakonyi bauxitbánya vállalat darvastói üzemének szomszédságában minden igényt kielégítő, korszerű bányászfürdőt adtak át. a létesítmény három és félmillió forintba került és 450 bauxitbányásznak nyújt kényelmes tisztálkodási lehetőséget./mti/

..-

bb. 49. magyar püspökök utaztak nigériába

vid/tné/rj fm

1965. január 16.

az egynázak világtanácsának központi bizottsága januárban nigériában tartja ülését. az ülészakra elutazott dr. bartha tiber református püspök és dr. káldy zoltán evangélikus püspök, az egyházak világtanácsa központi bizottságának magyar tagjai./mti/

..-

13.40/-n

-29-

le

bb. 46. az első tsz. zárászámadási közgyűlés szolnok megyében

vid/kárj

1964. január 16.

szolnok megye termelőszövetkezeteiben megkezdődtek a zárászámadási közgyűlések. az elmúlt esztendő eredményeivel szombaton elsőként a jászárokszállási táncsics termelőszövetkezet gazdái vetettek számot. a jászárokszállásiaknak a mostani közgyűlés kettős ünnepnek számított: ez volt ugyanis tizenötödik zárászámadásuk. a gazdaság a tizenötödik közös esztendőt sikeresen zárta. terveiket teljesítették, összesen hat millió forinttal növelték a közös vagyont. a leg-eredményesebb üzemáguk az állattenyésztés volt, amelynek bevétele meghaladta a 8.6 millió forintot. többek között 1680 sertést és 154 nízottmarhát értékesítettek. a szorgalmas és lelkiismeretes munka eredményeként 10.4 millió forint volt az elmúlt év tiszta haszna. ebből jelentős összeget tartalékltak. a tagság is megfelelő javadalmazásban részesült: az egy tagra jutó jövedelem a közösből megközelítette 14.000 forintot./mti/

--

bb. 48. zárászámadás az iskolában - huszezer forint tiszta haszon a makói diák tsz-ben

vid/ká/rj

1964. január 16.

hatodik zárászámadását tartotta a makói bartók béla általános iskola termelőszövetkezete. az eredmények azt bizonyítják, hogy jól gazdálkodtak a tanulók. az évi tiszta haszon meghaladja a huszezer forintot, amiből a tagoknak 14.000 forintot osztottak ki. a fennmaradó összeg nagyobb részét beruházásokra fordítják. a legszorgalmasabb diák, balácsi zoltán 8. osztályos tanuló 150 munkaegységet szerzett, s csaknem 900 forintot kapott.

az ötven tagju kis szövetkezet két holdon termelt vörösnagymát, dughagymát és cukorrépat. munkáját segítette az országosnirü makói uttörő tsz., amelynek traktorosai elvégezték a talajmunkát és elszállították, értékesítették a termést.

a gyerekek közül többen már kinőttek az általános iskola padjából, gimnáziumba járnak, mégsem váltak meg a szövetkezettől. sarró istván az elnök is gimnazista, de a fiatalabbak kérésére megtartotta régi tisztségét.

az új gazdasági évben állattenyésztéssel is foglalkoznak: sertéseket nevelnek, baromfit tartanak./mti/

--

14.20/-n

h. t. Cse

-30-

le

bb. 50. megnyitották a százados uti művésztelep jubileumi kiállítását a nemzeti galériában

t/tf/tr/rj fm

1965. január 16.

több száz érdeklődő és művészeti életünk számos képviselője jelenlétében szombaton a nemzeti galériában ünnepélyesen megnyitották a százados uti művésztelep 50 éves fennállása alkalmából rendezett jubileumi kiállítást. az ünnepségen megjelent somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, kiss károly, az elnöki tanács titkára és szakasits árpád, az országos béketanács elnöke. ott volt a budapesti diplomáciai testület több képviselője. pogány ő. gábornak, a nemzeti galéria főigazgatójának üdvözlő szavai után nantos jános, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese méltatta a tárlat mintegy 350 képzőművészeti alkotást./mti/

--

bb. 51. közlekedési balesetek

i/bc/sk/rj zs

1965. január 16.

csepelen az ady endre ut és a kossuth lajos utca kereszteződésénél kéri minálné, 64 éves nyugdíjast elgázolta egy hév-szerelvény. a szerencsétlen asszony olyan súlyosan megsérült, hogy meghalt.

pestimrén a vörös hadsereg utja és az eke utca torkolatánál bolyhos jánosné, 79 éves ujszilvási lakost elgázolta egy tenerautó, amellyel kopnik istván, 60 éves sofőr indokolatlanul a baloldalon hajtott. az elgázolt asszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba./mti/

--

bb. 55. mérnöki munkákat bemutató vándorkiállítás nyiregyházán

vid/tné/rj fm

1965. január 16.

szombaton a nyiregyházi kossuth lajos szakközépiskolában megnyitották a mérnöki alkotásokat bemutató vándorkiállítást. anyagát az építőipari és közlekedési műszaki egyetem kisz-bizottsága és kollégiuma állította össze. tizenöt nagyméretű tápló ismerteti a műszaki egyetem hallgatóinak életét, a magyar és külföldi mérnökök legérdekesebb alkotásait. a kiállítást szabathiel józsef egyetemi tanár nyitotta meg./mti/

--

14.28/-n

h. t. Cse

-31-

le

bb. 52. a színház - és filmművészeti főiskola felvételi hirdetménye
k/gg/rj fm 1965. január 16.

a színház - és filmművészeti főiskola igazgatósága felvételt hirdet az 1965-66-os tanévre. a színész szakra érettségizett, 18-22 éves fiatalok jelentkezhetnek. 1965. március 15-ig.

a filmrendező és operatőri szakra érettségizett, 18-35 éves korúak jelentkezhetnek. előnyben részesülnek azok, akik egyetemi, főiskolai végzettséggel, vagy munkában eltöltött évekkal rendelkeznek. jelentkezési határidő: 1965. február 15.

a jelentkezés írásban történik, amelyhez mellékelni kell felvételi kérelmet, iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt, életrajzot, orvosi bizonyítványt, iskola-bizottság, illetve a munkahely ajánlását. cím: színház- és filmművészeti főiskola, budapest, 8. vas utca 2/c./mti/

--

bb. 53. magyar-vietnami választékcseré megállapodást irtak alá
i/kf/kf/rjki 1965. január 16.

szombaton a belkereskedelmi minisztériumban magyar-vietnami belkereskedelmi választékcseré megállapodásról szóló jegyzőkönyvet irtak alá. ebből az alkalomból sebes sándor a belkereskedelmi miniszter első helyettesé fogadta a vietnami demokratikus köztársaság belkereskedelmi minisztériumának képviselőit.

a két ország között ez az első ilyen természetű megállapodás. a választékcserében a vietnami kereskedelem gyümölcs- és főzelék-konzerveket, gyapju kötöttáru, bőrcipőt és papucsot, gumi strandszandált, zománcedényt és háztartási faáru szállít méteráru, pvc esőkabát, alumínium evőeszköz, cipőkrém és ruhafesték ellenében. a megállapodás mindkét fél számára előnyös és kedvezően segíti a lakosság áruellátását./mti/

14.30/-n
H. T. Cse

--
-32-

le

bb. 54. befagyott a bodrog és a tiszta felső szakasza
i/sb/tm/rj vg 1965. január 16.

az utóbbi három nap alatt kétszeresére erősödött a zajlás a tiszta középső és alsó szakaszán. a csütörtöki jelentésben közölt 10-15 százalékos helyett szombaton már a viztükörnek 30 és néhol 50 százalékos takarták jégtáblák. tiszalök és a magyar-szovjet határ között már befagyott a folyó felső szakasza. a jég helyenként 10 centiméter vastag. a tiszalöki vízierőmű a jég ellenére is változatlanul dolgozik, de két kis jégtörőhajó már készenlétben áll a bevetésre. az utóbbi napokban befagyott már a bodrog is, a balatonon pedig 5-től 7 centiméterre hizott a jég. a dunán és mellékfolyóin azonban még mindig nem indult meg a zajlás./mti/

--

bb. 56. frank frigyos festőművész kiállítása nagykanizsán
vid/gg/rj fm 1965. január 16.

a nagykanizsai városi művelődési házban szombaton megnyílt frank frigyos festőművész kiállítása. a megnyitón résztvett az idős mester is./mti/

--

bb. 57. meghalt Lontay István színművész
sk/rj fm 1965. január 16.

Lontay István színművész, az Ódry Árpád Művészotthon lakója, a Vigaszínház és az Állami Déryné Színház volt tagja január 15-én elhunyt. a magyar színésztársadalom egyik népszerű tagját gyászolja az elhunyt művészen. /mti/

--

14.33/-n
15.00 Cse

-33-

le

bb.58. az ndk budapesti nagykövetének fogadása

t/sz/tné/rj vg

1965. január 16.

wilhelm meisner, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete szombaton fogadást adott abból az alkalomból, hogy elfriede wagner kereskedelmi tanácsos, - miután ndk külkereskedelmi miniszterhelyettesé nevezték ki - eltávozik budapestről. a nagykövet ugyanakkor bemutatta az új kereskedelmi tanácsost, heinz ~~NAUE~~ t.

NAUE

a fogadáson részt vettek mulató jános és szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettesek, a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium vezető képviselői, a külkereskedelmi vállalatok igazgatói. ott voltak a baráti országok budapesti kereskedelmi képviselőiténak vezetői.

a fogadáson a magyar külkereskedelem vezetői és dolgozói nevében mulató jános mondott köszönetet elfriede wagner-nek azért a hasznos tevékenységért, amelyet a magyar-ndk kereskedelmi kapcsolatok eredményes fejlesztésében kifejtett./mti/

-. -

bb 54. szövetkezeti ipari tanulók vizsgaremekeinek kiállítása - pályaválasztási tanácsadás kezdődött

t sz/lk-lm ki

1965. január 16.

a kisipari szövetkezetek 15 000 ipari tanulójának vizsgaremekeiből választották ki annak a kiállításnak az anyagát, amelyet az okisz népköztársaság uti bemutató termében rendeztek. a kiállítást ferenczi tiber, az okisz elnökhelyettese szombaton nyitotta meg. elmondotta, a kiállítás célja, hogy az egyes szakmák sajátosságairól utbalgazítást, tájékoztatást adjanak a tanulóknak és szüleiknek. a pályaválasztás előtt álló fiatalok a kiállításon megismerhetik az őket érdeklő szakmák műszaki adottságait, készítményeit.

a szövetkezetek jelentős részt vállalnak a szakmunkás-képzésben. az ipari tanulóknak több mint 10 százaléka a szövetkezetekben sajátítja el szakmáját. különösen magas a szövetkezeti tanulók létszámaránya a kézműipari módszerekkel dolgozó szakmákban, amelyek részben a lakosság közvetlen igényeit elégítik ki, részben pedig termelőeszközöket, például műszereket, precíziós kisgépeket, szerszámokat állítanak elő. az egy hónapon át nyitva tartó kiállítás színhelyén szakemberek adnak tanácsot azoknak, akik még nem döntötték el, milyen pályát válasszanak. ugyanakkor névkártyán átnyújtják a kiszövkök nevét, címét, ahol szerződés-kötés végett jelentkezhetnek a fiatalok.

/folyt. köv./

14.48/-n

-34-

15.10 emi

le

bb 59. /szövetkezeti ipari...1.folyt./-Lm

a kiállítás maga egyébként is sok érdekes látványt nyújt és felhívja a figyelmet a különböző mesterségek szépségeire. a legkiválóbb vizsgaremekek között sorakozik a radelkisz ktsz tanulója, sóvári antalnak rádiolokátor generátora, a transzformátor ktsz tanulója, füzesi emília által készített áramátalakító, egy-egy szoborészlet, amelyben modern, illetve stilbutor látható. a könyvkötő ktsz tanuló művészi kivitelű bőrkötéses könyveket, a ruha- és cipőipari ktsz-ek sok divatos öltözéket küldtek a kiállításra. a legtöbb elismerést már a megnyitón is milleniumi emlékműnek az a kicsinyített mása kapta, amelyet horganylemezből az autóhűtő készítő és javító ktsz négy tanulója kétezer munkaóra alatt öntött, illetve forrasztott remekbe./mti/

bb 60. 3. heti Lotto nyereményjegyzék

tné-lm ki

1965. január 16.

a 3. játéknétre beérkezett 6,046.392 lottoszelvény. öt találat nincs. négy találatot 51 fogadó ért el. a nyereményösszeg egyenként 88.917.50 forint. három találatot 3771 fogadó ért el. nyereményük egyenként 601.25 forint. a kéttalálatos szelvények száma 115.180. ezekre a nyereményösszeg egyenként 19.70 forint./mti/

bb 61. bemutató a bábszínházban

t s/gg-lm fm

1965. január 16.

szombaton délután az állami bábszínházban bemutatták tótn eszter: piroska és a három kismalac című bábjátékát. az előadást kovács gyula rendezte. a bábukat bródy vera tervezte. a darabhoz váry ferenc irt kísézőzenét. az előadáson közreműködik navas gertrud, balogh klári, kardos melinda és ősi jános./mti/

15.41/- szb

16.41/-

-35-

me

bb 62. nagyobb műszaki fegyelmet, gazdaságosabb munkát vállalnak a bányász szocialista brigádok

t szf/tr szb -cz

1965. január 16.

a bányász szocialista brigádok képviselőjében 200 brigádvezető ült össze szombaton délelőtt a nehézipari minisztériumban, hogy megvitassa a mozgalom eddigi eredményeit, további tennivalóit. résztvett a tanácskozáson brutyó jános, az mssmp politikai bizottságának póttagja, a szot főtitkára, molnár lászló, az mssmp központi bizottsága ipari osztályának vezetője, dr. lévárdi ferenc, nehézipari miniszter, valamint a szén-, a kőolaj-, az érc- és ásványbányászat számos vezetője.

naracska imre nehézipari miniszter-helyettes bevezető szavában megköszönte a szocialista brigádok példamutató munkáját, amelyvel nagymértékben hozzájárultak a múlt évi termelési tervek teljesítéséhez.

blaha béla, a bányai ipari dolgozók szakszervezetének főtitkára számolt be a bányászat szocialista brigádmozgalmának fejlődéséről. elmondta, hogy az utóbbi három évben megkétszereződött a mozgalomban résztvevők száma. jelenleg 3 968 brigádban 55 770 dolgozó fáradozik az öntudatos szocialista emberré-válás megvalósításán, a fejlett munkaversenyforma kialakításán. nyolcvan kisebb-nagyobb gazdasági egységben 8-9 ezer dolgozó versenyez a szocialista bányakörlet cím kivívásáért. hatalmas erő ez, és a bányászat vezetői számítanak rá, hogy ez az erő lendítője lesz a most kibontakozó felszabadulási versenynek, az évi tervek teljesítésének is. a mozgalomban résztvevő brigádokra vár a feladat, hogy a gazdaságosabb termelésre, a termelékenység fokozására, az önköltségcsökkentésre, a leggondosabb takarékosagra vonatkozó célokat példamutatóan az egész bányászat munkájának középpontjába állítsák. ehhez azonban tovább kell szélesíteni a mozgalom kereteit, gazdagítani kell tartalmát. még mindig nem kielégítő a brigádokkal való foglalkozás. emiatt tavaly néhány brigád feloszlott, több pedig jóformán még mindig a kezdetnél tart. ez az oka, hogy a versenyző 3 968 brigádból aránylag kevés, csupán 1 431 nyerte el eddig a szocialista címet. hozzá kell segíteni a brigádokat, hogy versenyszerződéseikben több legyen a műszaki színvonal emelésére vonatkozó vállalás. a tanulásra, a szocialista módon élésre tett vállalásaikban óvni kell őket a teljesíthetetlen maximalista törekvésektől. de gondjuk legyen a szakmai és a szakszervezeti vezetőknek arra is, hogy minden szocialista brigádtagnak módjában álljon tanulni, az alapműveltséget megszerezni, önmagát szakmailag tovább képezni. szükség van a szocialista brigádok nagyobb megbecsülésére. /folyt.köv./

16. 10/a

16. 10/a

- 36 -

me

bb 62. /nagyobb műszaki... 1. folyt./- szb

ideje határozatilag szabályozni, milyen fokozott megbecsülésben részesüljenek azok a brigádok, amelyek már háromszor-négyszer elnyerték a szocialista címet.

a felszólalók többek között a munkafegyelem, a brigádokkal való törődés, a műszaki fejlesztés, a takarékoság kérdéseit fészegették és műszakilag tökéletesebb, gazdaságos munkára tettek vállalásokat. több gépet kértek munkájukhoz és a brigádok hathatósabb patronálását sürgették.

brutyó jános, a szot főtitkára a szaktanács üdvözlését tolmácsolta a bányász szocialista brigádoknak és arra hívta fel figyelmüket, hogy 1965-ben a második öt éves terv utolsó időszakában, amely egyúttal felszabadulásunk huszadik esztendeje, a két jelentős eseményhez méltó módon dolgozzanak. dr. lévárdi ferenc, nehézipari miniszter arról beszélt felszólalásában, milyen többlet feladatokra kötelez a szocialista brigád cím, miként kell a valameny-nyi brigádra kötelező tervteljesítésen felül tanulniok, a nagy átlagnál jobb szakemberré válniok, miként kell óvniok munkatársaik testi épségét.

a vita befejeztével 37 brigádvezető kapott miniszteri kitüntetést, majd megválasztották a bányászok küldöttjeit a szocialista brigádvezetők második országos tanácskozására. /mti/

--

bb 63. a MÁV vezérigazgatósága közli,

lk szb -cz

1965. január 16.

hogy 1965. január 18-tól további intézkedésig pírto és kiskunhalas állomások között hétfő, kedd, csütörtök és pénteki napokon pályafelépítési munkálatok miatt a kiskunhalasról 13 óra 33 perckor induló 913-as számú vonat nem közlekedik. a vonat utasai részére vonatpótló autóbuszjáratot állítanak be. /mti/

--

bb 64. óceáni áramlatok a dunántúlon, délkeletről hideg szivárogo: budapesten helyreállt a hőmérséklet-egyensúly - a hegyekben jó hóréteg várja a szelöket - vasárnapra szörványos havazás, havaseső várható

l cs/sk szb ká

1965. január 16.

a sarkvidéki hideg, amely hetekig megszállva tartotta a skandináv államokat, továbbá finnországot és a szovjetunió európai területének északi és középső tájait - az atlanti ciklon előoldalán áramló enyhe légtömegek nyomása előtt - délkeletnek vonult vissza. /folyt.köv./

16. 25/a

16. 25/a

- 37 -

me

bb 64. /óciáni áramlatok... 1. folyt./- szb

a madrid-bécs-kyjev-moszkva közti vonaltól északra mindenütt szokatlanul enyhe, szeles és csapadékos az idő, a szovjetunió északi vidékein, ahol néhány napja még minusz 25, minusz 30 fokot mutattak a hőmérők, most már hajnalonként is csak minusz 5-6 fokig súlyos a higanyszál. a hideg új frontszakaszáról: a balkánról, romániaiából, ukrainából szombaton reggel minusz 15, minusz 19 fokot jelentettek a megfigyelő állomások. egy kisebb földközi-tengeri ciklon főleg olaszországban okoz kiterjedt esőzéseket.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul közölték, hogy a kárpát-medence ismét az északnyugati ciklon és a délkeleti anticiklon ütköző-zónájába került: így az enyhe óceáni léghullámok, az alpokon és a nyugati kárpátokon megtörve, kisebb felmelegedést és ismétlődő szórványos havazásokat okoztak a dunántúli tájakon, ugyanakkor a délnyugati országrészekre délkeletről hideg szivárog, s így pénteken éles, szombaton kisebb hőmérsékleti különbségek alakultak ki az ország két nagyobb tájegysége között. a nyugati megyékben felszakadozott hideg léghullámra helyén pénteken plusz 4 fokig emelkedett a nappali hőmérséklet, keleten fagypontra maradt. szombaton reggelre a dunántúlon általában minusz 1, minusz 2, másutt minusz 10, minusz 14 fokos fagyok voltak. napközben a dunántúli északi részén még folytatódott a pénteken kezdődött kisebb havazások, a hóréteg vastagsága azonban alig néhány centiméterrel nőtt.

a szombati hőmérsékleti maximumok az ország nyugati felében 0, plusz 1, keleten 0, minusz 6 fok között alakultak ki, de a köd aglól felszabaduló néhány tiszántúli vidéken kisütött a nap, s itt a maximumok plusz 1 fokig emelkedtek. a budapesten mért napi középhőmérséklet pénteken 1,3 fokkal magasabb volt az átlagnál, szombaton pedig hosszabb idő után ismét egyensúlyba jutott. a szombat reggeli hőértékek szerint a tiszántúli, a duna-tisza közének déli tájain a dél-dunántúli kivételével mindenütt összefüggő hótakaró borítja a mezőket. a magasabb negyeken a hóréteg általában alkalmas sportolásra, csupán a mecsekben romlottak meg hóviszonyok. a kékes-tetőről és a galytetőről legutóbb 51, mátranázáról 25, bükk-szentlélekről 35, a budai negyektől 19, a dobogókőről 30, lajosforrásról 42 centiméteres réteget jelentettek.

a nazi időjárásban lényeges változás egyelőre nem lesz. vasárnapra erősen felhős, párás, helyenkint ködös időt, nyugaton szórványos havazásokat, délnyugaton havasesőket várhatunk, a szél mérsékelt marad. vasárnap reggel a hőmérséklet az ország nyugati felében minusz 1, minusz 5, keleten minusz 6, minusz 10 fok között lesz, a vasárnapi maximumok előreláthatólag minusz 3, plusz 1 fok között alakulnak ki. /mti/

17.30/a

18.15. Cse!

- 38 -

me

bb 65. két halálos baleset a hajduságban

vid gk szb fm

1965. január 16.

huszonnégy óra alatt - péntek déltől szombat délig - két halálos baleset történt hajdu-bihar megyében. pénteken hajdunánáson damkó jános 39 éves rakodómunkást, a hajdunánási állami gazdaság dolgozóját halálra gázolta egy traktor. damkó jános kórházba szállítás közben meghalt. szombaton sáránd és mikepércs között a kerékpáron szolgálatába tartó nagy károly 52 éves sárándi lakost, útról halálra gázolta a ga 17-81 rendszámú autóbussz, amelyet földi istván debreceni gépkocsivezető vezetett. mindkét ügyben a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

bb 66. hajdu-biharban több mint 26 000 dolgozó vesz részt a szocialista brigádmozgalmában - a szakszervezetek megyei tanácsának ülése

vid lk-lm fm

1965. január 16.

szombaton debrecenben ülést tartott a szakszervezetek hajdu-bihar megyei tanácsa.

farkas istván, az szmt vezető titkára ismertette az elnökség beszámolóját. elmondotta, hogy hajdu-bihar megye ipari üzemei tavaly több mint 15 százalékkal többet termeltek, mint 1963-ban. a termelékenység 6-8 százalékkal növekedett. a megyében több mint 26 000 dolgozó vesz részt a szocialista brigádmozgalmában. eddig 772 brigád - több mint 14 000 taggal - nyerte el a szocialista brigád címet és további 1337 brigád mintegy 12 000 tagja tűzte ki célul a szocialista cím elnyerését. hajdu-biharban csaknem száz mihely és üzemegység több mint háromezer dolgozója vesz részt a szocialista minely, illetve üzemegység címért folyó versenyben. eddig 12 üzemegységnek ítéltek oda a megtisztelő címet.

az idei feladatokról szólva farkas istván elmondotta: a megye ipari üzemeinek termelése az idén - a tavalyihoz viszonyítva - 12-15 százalékkal nő. lényegesen emelkedik a biogál gyógyszergyár és a medicor művek termelése, néhány üzem pedig újabb készítmények sorozatgyártását kezdi meg. a mezőgazdaság területén a növénytermelés gyorsabb ütemű fejlődése várható. a közeljövőben az idei feladatokat tervismertető értekezleteken beszélnek meg a dolgozókkal. /mti/

17.40/a

18.15. Cse!

- 39 -

me

bb 64. /óciáni áramlatok... 1. folyt./- szb

a madrid-bécs-kyjev-moszkva közti vonaltól északra mindenütt szokatlanul enyhe, szeles és csapadékos az idő, a szovjetunió északi vidékein, ahol néhány napja még minusz 25, minusz 30 fokot mutattak a hőmérők, most már hajnalonkint is csak minusz 5-6 fokig súlyos a higanyszál. a hideg új frontszakaszáról: a balkánról, romániaiából, ukrainából szombaton reggel minusz 15, minusz 19 fokot jelentettek a megfigyelő állomások. egy kisebb földközi-tengeri ciklon főleg olaszországban okoz kiterjedt esőzéseket.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul közölték, hogy a kárpát-medence ismét az északnyugati ciklon és a délkeleti anticiklon ütköző-zónájába került: így az enyhe óceáni léghullámok, az alpokon és a nyugati kárpátokon megtörve, kisebb felmelegedést és ismétlődő szórványos havazásokat okoztak a dunántúli tájakon, ugyanakkor a délnyugati országrészekre délkeletről hideg szivárog, s így pénteken éles, szombaton kisebb hőmérsékleti különbségek alakultak ki az ország két nagyobb tájegysége között. a nyugati megyékben felszakadozott hideg légpárna helyén pénteken plusz 4 fokig emelkedett a nappali hőmérséklet, keleten fagypontra maradt. szombaton reggelre a dunántúlon általában minusz 1, minusz 2, másutt minusz 10, minusz 14 fokos fagyok voltak. napközben a dunántúli északi részén még folytatódott a pénteken kezdődött kisebb havazások, a hóréteg vastagsága azonban alig néhány centiméterrel nőtt.

a szombati hőmérsékleti maximumok az ország nyugati felében 0, plusz 1, keleten 0, minusz 6 fok között alakultak ki, de a köd alól felszabaduló néhány tiszántúli vidéken kisütött a nap, s itt a maximumok plusz 1 fokig emelkedtek. a budapesten mért napi középhőmérséklet pénteken 1,3 fokkal magasabb volt az átlagnál, szombaton pedig hosszabb idő után ismét egyensúlyba jutott. a szombat reggeli hőértékek szerint a tiszántúli, a duna-tisza közének déli tájain a dél-dunántúli kivételével mindenütt összefüggő hótakaró borítja a mezőket. a magasabb negyeken a hóréteg általában alkalmas sportolásra, csupán a mecsekben romlottak meg hóviszonyok. a kékes-tetőről és a galgátetőről legutóbb 51, mátranázáról 25, bükk-szentlélekről 35, a budai negyektől 19, a dobogókőről 30, Lajos-forrásról 42 centiméteres réteget jelentettek.

a nazi időjárásban lényeges változás egyelőre nem lesz. vasárnapra erősen felhős, párás, helyenkint ködös időt, nyugaton szórványos havazásokat, délnyugaton havasesőket várhatunk, a szél mérsékelt marad. vasárnap reggel a hőmérséklet az ország nyugati felében minusz 1, minusz 5, keleten minusz 6, minusz 10 fok között lesz, a vasárnapi maximumok előreláthatólag minusz 3, plusz 1 fok között alakulnak ki. /mti/

17.30/a

18.15. Cse!

- 38 -

me

bb 65. két halálos baleset a hajduságban

vid gk szb fm

1965. január 16.

huszonnégy óra alatt - péntek déltől szombat délig - két halálos baleset történt hajdu-bihar megyében. pénteken hajdunánáson damkó jános 39 éves rakodómunkást, a hajdunánási állami gazdaság dolgozóját halálra gázolta egy traktor. damkó jános kórházba szállítás közben meghalt. szombaton sáránd és mikepércs között a kerékpáron szolgálatába tartó nagy károly 52 éves sárándi lakost, úrtört halálra gázolta a ga 17-81 rendszámú autóbusszal, amelyet földi istván debreceni gépkocsivezető vezetett. mindkét ügyben a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

bb 66. hajdu-biharban több mint 26 000 dolgozó vesz részt a szocialista brigádmozgalmában - a szakszervezetek megyei tanácsának ülése

vid lk-lm fm

1965. január 16.

szombaton debrecenben ülést tartott a szakszervezetek hajdu-bihar megyei tanácsa.

farkas istván, az szmt vezető titkára ismertette az elnökség beszámolóját. elmondotta, hogy hajdu-bihar megye ipari üzemei tavaly több mint 15 százalékkal többet termeltek, mint 1963-ban. a termelékenység 6-8 százalékkal növekedett. a megyében több mint 26 000 dolgozó vesz részt a szocialista brigádmozgalmában. eddig 772 brigád - több mint 14 000 taggal - nyerte el a szocialista brigád címet és további 1337 brigád mintegy 12 000 tagja tűzte ki célul a szocialista cím elnyerését. hajdu-biharban csaknem száz mihely és üzemegység több mint háromezer dolgozója vesz részt a szocialista mihely, illetve üzemegység címért folyó versenyben. eddig 12 üzemegységnek ítéltek oda a megtisztelő címet.

az idei feladatokról szólva farkas istván elmondotta: a megye ipari üzemeinek termelése az idén - a tavalyihoz viszonyítva - 12-15 százalékkal nő. lényegesen emelkedik a biogál gyógyszergyár és a medicor művek termelése, néhány üzem pedig újabb készítmények sorozatgyártását kezdi meg. a mezőgazdaság területén a növénytermelés gyorsabb ütemű fejlődése várható. a közeljövőben az idei feladatokat tervismertető értekezleteken beszél meg a dolgozókkal. /mti/

17.40/a

18.15. Cse!

- 39 -

me

bb 67, budapestre érkezett a kairói bábszínház együttese
t s/gg szb fm 1965. január 16.

Szombaton este pozsonyi budapestre érkezett a kairói bábszínház 26 tagú együttese, a társulat nagyszerű műsorával hetek óta járja európa városait. az egyesült arab köztársaság művészei tíz napot töltenek hazánkban. budapesten három előadást tartanak; kettőt a gyermekeknek, egyet pedig a felnőtteknek. hétfőn délután mutatkoznak be a magyar optikai művek művelődési házában. ekkor, valamint kedden este a „snanab el din szamara,” című bábjátékot mutatják be. szerdán délelőtt a „népiünnepély,” című szatirikus bábműsorukat adják elő. mindhárom előadást a mom művelődési házában tartják. szükségesfehérváron két előadást tartanak gyermekek számára. /mti/

bb 68. időjárásjelentés

gk-lm la 1965. január 16.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. január 16-án, szombaton 19 órakor:

helyenként havazás

várható időjárás vasárnap estig:

erősen felhős, párás idő. helyenként havazás, a délnyugati megyékben havaseső. mérsékelt szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap mínusz 3 - plusz 1 fok között. /mti/

19.30/lm -40-

19.30/lm

Handwritten signature

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérfigazgató felel.

mti belső hírek

1965. január 17.

bb.1. husz év alatt kilencvenötől csaknem félezerre emelkedett a budapesti óvodák száma

i vt/tm/n/zs

1965. január 17.

a fővárosi tanács oktatási osztályán felmérték, hogyan fejlődött az óvodai hálózat a felszabadulás óta eltelt két évtized alatt. 1945-ben az akkori 14 kerületből álló budapesten mindössze 95 óvoda működött. közülük három állami, 76 községi, 8 felekezeti, 5 egyesületi, három pedig magán-óvoda volt. a 95 intézményben 9046 kisgyerekekkel foglalkoztak.

ma már több mint 450 óvodában 30.000 kisfiuról, kislányról gondoskodnak, s például az 1964-65-ös tanévben a budapesti általános iskolák első osztályaiba a gyermekeknek körülbelül 60 százaléka óvodából került. a fővárosban jelenleg a tanácsi óvodák száma meghaladja a 270-et, az üzemié pedig megközelíti a 180-at. a tervek szerint ebben az esztendőben újabb óvodát kap budapest. /mti/

bb.2. a klasszikus görög szobrászattól a mexikói modern falfestészetig - új „ki ez?,” művészettörténeti reprodukció-sorozat

i tf/sk/n/fm

1965. január 17.

száz külföldi művész egy-egy jellemző alkotásával ismerteti meg a festmények, szobrok rajongóit az ötletes művészettörténeti játékok sorozatában közreadott új „ki ez?,” a kártyajáték száz lapján filmszerűen pereg az egyetemes képzőművészet krónikája a klasszikus görög kultúra kibontakozásától mexikó mai modern fal festészetéig. a lapok egyik oldalán a festő- és szobrászművészek fontosabb életrajzi adatait tüntették fel, a másik oldalon valamelyik kiemelkedő alkotásuk reprodukciója szerepel. láthatók többek között az athéni parthenón domborművei, a firenzei dóm diszei, a sixtus kápolna michelangelo freskójának részletei, grünewald „angyalkoncert,” című szoborkompozíciója. /mti/

10.10/-n

-1-

Handwritten signature